

Biblické úkoly 2008

3

Boží poslové naděje

Boží poslové naděje

Gary Krause

Biblické úkoly – 3. čtvrtletí 2008

Foto: Photodisc

Technická redakce: Stanislav Staněk

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.
pro Církev adventistů sedmého dne

Vytiskly Těšínské papírny

Vydání první, Praha 2008

ISBN 978-80-7172-105-5

ISSN 0409-3208

ÚVOD

Boží poslové naděje

Slavný švédský režisér a dramatik Ingmar Bergman zachycuje v jednom svém díle příběh o rytíři Antoniovovi Blockovi, který si klekl ve zpovědnici, aby vyznal své hříchy. Až později si tento muž všiml, že mluví spíše ke Smrti – tajemně oblečené postavě – než ke knězi. Block vyznává, že nehledá víru ani domněnky, ale poznání; že chce znát pravdu o životě i o Bohu, ať ho to stojí cokoli.

„Chci,“ říká, „aby ke mně Bůh natáhl svoji ruku, zjevil se mi a promluvil ke mně.“

Smrt mu odpovídá, že Bůh možná ani neexistuje, že existuje jen nicota.

„V tom případě,“ říká Block, „je život nesnesitelným hororem. Nikdo nedokáže žít s vědomím, že všechno je jen marnost a nicota.“

Dnes žijí miliony lidí tvářív v tvář takovéto nicotě. Nevěřív v Boha a to, co vidív kolem sebe, jim nedává žádnou naději. Je pochopitelné, že se pak v tomto životě soustředív hlavně na pohodlí a radost hledávív v zábavě a různých radovánkách. Je jim cizív křesťanská víra, která nás vyzývá, abychom nehledévív na viditelné, „nýbrž k neviditelnému. Viditelné je dočasné, neviditelné však věčné.“ (2 K 4, 18)

Jako křesťané jsme Božími posly. Máme lidem přinášet naději, ukazovat jim, že je Bůh, který je miluje a stará se o ně. I když se náš život nejednou podobá strašnému hororu, neskončí v hrůze a zoufalství. Pán Bůh nakonec uvede všechno na pravou míru.

Bible uvádív mnoho inspirativních příběhů o Božích poslech naděje. V tomto čtvrtletí se zaměříme na některé z těchto pozoruhodných misionářů – na to, kým byli a co dělávív se snaze přinést druhým spásné poznání Pána Boha.

Ellen G. Whiteová vyprávěla příběh o muži, který téměř zmrzl v hlubokém sněhu. Už se chtěl vzdát všech nadějí, když nedaleko sebe zaslechl sténání jiného člověka. To první, co jej napadlo, bylo zachránit jej. Když se mu jej podařilo najít, začal mu třít zmrzlé končetiny. Nakonec ho postavil na nohy a přenesl přes závěje do bezpečí.

Až po příchodu domů si uvědomil, že ve snaze zachránit bližního vlastně zachránil sám sebe, protože se mu tím v žilách znovu rozproudila krev. (4T 319)

Co nám chce tento příběh říct? Zdravý sbor je sbor zaměřený na pomoc druhým, na misi. Sbor získá novou energii a život, když se členové budou dělit o Boží lásku.

Byla by chyba, kdybychom se toto čtvrtletí zabývali těmito Božími posly jen jako zajímavými historickými postavami. Jejich život nás má inspirovat. Měli bychom se zaměřit na poslání, které máme vůči tomuto světu. Nic nás nevzpruží více než snaha oslovit druhé a pomoci jim.

Naší modlitbou je, aby nás tyto úkoly o biblických poslech vedly k tomu, abychom se nanovo rozhodli dělit se o Boží lásku a naději s našimi sousedy, přáteli a lidmi kdekoli na světě. Když se o to pokusíme, možná zjistíme, že jsme vstoupili do zcela nové dimenze svého křesťanského života, která nás bude naplňovat radostí a přinášet užitek pro časnost i věčnost.

Gary Krause je Australan, který se narodil na Fidži, kde jeho rodiče působil jako misionáři. V současné době je vedoucím oddělení misie při Generální konferenci. Spolu s manželkou Bettinou mají jednu dceru – Bethany Grace.

APOŠTOL PAVEL

**Biblické texty na tento týden: Sk 9,1–9; 22,3–5.25–29;
Ř 7,19–25; 11,1; Fp 3,5; 2 Pt 1,3–8**

Základní verš

Konám tuto posvátnou službu kázáním Božího evangelia, abych pohany přinesl jako obětní dar milý Bohu, posvěcený Duchem svatým. To je má chlouba, kterou mám v Kristu Ježíši před Bohem. (Ř 15,16.17)

Hlavní myšlenka

Apoštol Pavel významně ovlivnil tehdejší svět. Šířil křesťanství daleko za zeměpisné hranice Palestiny. Na svých misijních cestách neúnavně obracel pozornost lidí k ukřižovanému Ježíši. I dnes jsou pro nás jeho život a služba vzorem.

Názor, že dobrá zpráva je určená i pro pohany, vyvolal v mnohých obavy a nevoli. Ale Boží spasení je určeno celému světu. To je naprostá změna v přístupu k záchraně člověka.

Působení apoštola Pavla bylo pro toto nové pochopení spasení zcela zásadní. Jeho původ, osobnost a způsob, jakým ho Bůh povolal, jej předurčily k tomu, že se stal tím nevhodnějším člověkem pro tento úkol. Měl nasměrovat církev do nové epochy – v níž se bude hlásat evangelium všem lidem.

Církev adventistů sedmého dne prošla podobnou změnou na konci 19. století, kdy začala misijně pracovat mimo Severní Ameriku. Byl to radikální krok, který položil základ pro současné mezinárodní adventistické misijní dílo ve více než dvě stě zemích světa.

Přehled týdne: Předpoklady ke službě misionáře
Dramatický obrat o 180 %
I velcí misionáři mají své slabosti, pády a vítězství
Základním poselstvím je ukřižovaný Kristus
Evangelium v osobním životě misionáře

PAVLŮV PŮVOD

Apoštol Pavel je jednou z nevlivnějších osobností Nového zákona. Dobrou zprávu o Ježíši rozšířil téměř do celého tehdy známého světa.

Pavel se narodil v Tarsu, tehdejší hlavní město Cilície, jež byla římskou provincií. Dnes je toto území součástí Turecka. Tato oblast byla známá zpracováním kozí kůže, která se často používala k výrobě stanů. Víme, že výroba stanů byla i Pavlovým řemeslem. (Sk 18,3)

Co se dovídáme z uvedených veršů o Pavlovi? Proč byl v té době tak účinným svědkem? Sk 22,3–5; Ř 11,1; Fp 3,5

Narodit se jako římský občan bylo vzácnou hodnotou. V Pavlově době si člověk mohl koupit římské občanství za 500 drachem, což byla přibližně dvouletá mzda průměrného dělníka. Římské občanství přinášelo určité výhody. Právoplatný občan nemohl být bičován, nemohl být odsouzen k trestu smrti bez soudního procesu (Sk 22,23–29), měl právo hlasovat, uzavírat smlouvy, mít legální manželství a byl osvobozen od placení daní.

Pavel pocházel z pokolení Benjamínova. Byl vychovaný jako farizej. Učil se od velkého učitele Gamaliela, jednoho z nejvýznamnějších židovských učitelů té doby. Z listu, který Pavel napsal Galatským, se dovídáme, že „nadmíru horlil pro tradice našich otců“ a vynikal v tom nad mnohé své vrstevníky (Ga 1,14). Svoji horlivost projevoval tím, že v největší možné míře pronásledoval Ježíšovy následovníky.

Pavel, horlivý Žid a římský občan, se měl zanedlouho stát nejvýznamnějším apoštolem, jakého kdy svět poznal.

Které oblasti svého života (národnost, vzdělání, výchova aj.) můžeš zvláštním způsobem použít ve svědecké službě? Jak můžeš využít svůj původ?

- ▶ Výjimečné předpoklady pro jedinečnou službu:
 - Přednosti římského občanství
 - Vznešený židovský původ
 - Výchova farizeje a vysoké vzdělání u předního učitele
- ▶ Bůh naplno využívá tvůj původ, vzdělání, společenské postavení i vlastnosti

OBRÁCENÍ A POVOLÁNÍ

Apoštol Pavel dříve nebyl ani apoštolem, ani Pavlem. Byl to Saul z Tarsu, který pronásledoval první křesťany. Potom však prožil zkušenost, která změnila nejen směr jeho života, ale i směřování celých dějin.

Ve Sk 9,1–9 si přečti Pavlovu zkušenost. Co jej změnilo? Bylo pro něj těžké připustit, že se ve svém postoji k Ježíši tak velmi mylil?

Pavel nepotřeboval žádný rozsáhlý teologický výklad, aby přestal vzdorovat a podřídil se Ježíši. Odevzdal se mu hned v tu chvíli a na tom místě, jak je patrné z jeho slov: „Pane, čekám na tvoje rozkazy.“ (v. 6 – SNC) Fanatický protivník Ježíše Krista se stal jeho pokorným a oddaným služebníkem.

Po svém obrácení se Pavel setkal s Petrem, Jakubem a Janem, kteří byli v církvi považováni za hlavní oporu a autoritu. Společně se shodli na tom, že Pavel je povolán jít jako apoštol k pohanům. (Ga 2,7–9)

Přečti si Sk 13,47 a Iz 49,5.6. Která slova a jaké poslání vztáhli Pavel a Barnabáš na sebe, přestože je Simeon použil pro Ježíše? (L 2,30–32)

I když se Pavel považoval za zvláštní Boží nástroj, za vyslance, který má přinést evangelium pohanům, o dobrou zprávu se dělil i se Židy. Ostatní apoštolové kázali hlavně Židům, ale i je si Bůh použil, aby svědčili také pohanům. Petr byl první apoštol vyslaný k pohanům. (Sk 10)

Jen málokdo z nás prožil při obrácení tak dramatickou událost jako Pavel. Přesto však všichni potřebujeme prožít obrácení. Jak se odehrálo u tebe? Co ses se při něm naučil? Jak můžeš vést – díky této své zkušenosti – k obrácení druhé?

- ▶ Jak se „svatá horlivost“ může změnit na náboženský fanatismus
- ▶ Dramatický moment – když se zlomí pýcha
- ▶ Pán Bůh usměrňuje horlivost ve prospěch evangelia

ČLOVĚK, KTERÝ MĚL SLABOSTI

Možná jsme v pokušení představovat si Pavla, toho velkého apoštola pohanů, jako nějakého supermana, bezchybného a dokonalého člověka, posla víry. Nový zákon nám však o něm podává jinou zprávu. Písmo říká, že všichni jsme hříšníci a potřebujeme Boží milost. Ani apoštol Pavel v tom nebyl výjimkou.

Z některých pasáží textu se nám může zdát, že Pavel byl velmi impulzivní, téměř agresivní člověk, který se často domáhal svých práv. (Sk 16,35–40) Když se dostal před císařský soud, odvolal se přímo k císaři. Bylo to jedno z jeho práv jako římského občana. (Sk 25,11.12) Kdyby počkal a nedomáhal se tak urputně svých práv, mohl být následně propuštěn. (Sk 26,32)

Co se dovidáme o Pavlovi z následujících veršů? Sk 15,37–39; Ř 7,19–25; 1 K 9,27; 2 K 12,7

Je dobré vědět, že i takový velikán víry jako apoštol Pavel nebyl dokonalý. I on občas udělal chybu. Každý den svého života potřeboval Ježíšovu milost a odpuštění zrovna jako my. Z toho, co napsal, jasně vyplývá, že Pavel si silně uvědomoval svoji hříšnost. Jistě to bylo – aspoň z části – právě uvědomění si své slabosti a vlastních selhání, co z něj činilo tak mocného učitele Boží zachraňující milosti.

Za koho se podle verše Ř 7,24 Pavel považoval? Jakou naději a útěchu můžeš čerpat z těchto slov?

I když Pavel nebyl dokonalý, Bůh si jej i přesto použil k službě lidem. Proč je důležité, abychom se i přes vědomí vlastních chyb nenechali odradit od práce pro Pána?

- ▶ Horlivý a impulzivní – vlastnosti, které se mohou projevit pozitivně i negativně
- ▶ Velikán víry a zároveň kající hříšník
- ▶ Není hanba padnout. Hanba je znovu nevstát!

ŽIVOT A SPASENÍ SKRZE KRISTA

V životě a poslání Pavla dominuje několik silných vlivů, které jej motivovaly. Nejdůležitější je pro něj událost ukřižování a zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Je základem všeho, co Pavel učil a dělal. Do Korintu napsal: „Rozhodl jsem se totiž, že mezi vámi nebudu znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného.“ (1 K 2,2) A Galatským píše: „Já však se zanic nechci chlubit ničím, leč křížem našeho Pána Ježíše Krista. . .“ (Ga 6,14) Tyto verše ukazují, že pro Pavla byl Kristův kříž (ke kterému nevyhnutelně patří i Kristovo vzkříšení) ústředním tématem celé věrouky. Ve všech svých listech Pavel různým způsobem píše o nesmírném významu toho, čeho Ježíš dosáhl prostřednictvím kříže, aby zachránil lidstvo.

Přečti si uvedené verše, ve kterých Pavel hovoří o spasení. Co podle Pavla pro nás Kristus učinil?

Ř 5,10 _____

Ř 6,18 _____

Ř 7,2–4 _____

Ř 8,15–17 _____

Ga 2,16 _____

Ef 1,7 _____

1 Tm 2,6 _____

Pavel používá mnoho různých obrazů a přirovnání, aby vystihl, co pro nás Kristus učinil. Věděl, že nic nemůže zcela vystihnout nesmírnou důležitost Ježíšovy oběti.

Jaký význam má kříž pro tebe? Proč by měla být Ježíšova smrt základním tématem našeho svědectví?

- ▶ Ústředním tématem Pavlova poselství je ukřižovaný a vzkříšený Kristus
- ▶ Vymezení teologie ospravedlnění z víry
- ▶ Největší Kristův odpůrce se stává nejvýznamnějším Kristovým zastáncem

TÉMA NADĚJE

Kristova smrt na kříži a jeho vzkříšení byly hlavním motivem Pavlova života a myšlenkou, na kterou kladl největší důraz. Dnes se však podíváme i na další důležitá témata, na která se Pavel soustředil.

Žít zbožným životem (posvěcení). Ve všech svých listech Pavel velmi jasně říká, že spasení je zadarmo; je to dar, který nemůžeme získat ani si jej zasloužit. (Ř 5,15; 6,23; Ef 2,8) Spasení však neznamena, že budeme žít stejně, jako jsme žili před setkáním s Ježíšem. Pokud jsme se odevzdali Ježíši, musí to být na nás vidět.

Mladému Timotejovi Pavel napsal: „Usiluj o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpělivost, mírnost.“ (1 Tm 6,11) To, co je správné, neděláme proto, aby nás Ježíš zachránil, ale proto, že jsme spaseni. Pavel to vysvětluje tak, že jsme „v Kristu Ježíši stvořeni k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil“ (Ef 2,10).

Boha neposloucháme proto, aby nás miloval, přijal nás nebo nám dal „vstupenku“ do nebe. Vždyť stačí přijmout Ježíšův dar spasení – a Bůh nás přijímá zcela bez výhrad a bezpodmínečně. Žijeme podle jeho vůle, protože jeho mocná láska nás motivuje konat dobré skutky. Posloucháme ho, protože jeho láska nás k tomu usměřňuje. (2 K 5,14)

Pavel napsal, že nechce, abychom „zůstali v nevědomosti“ o údělu těch, kteří zemřou. (1 Te 4,13) Proč je tak důležité pochopit pravdu o tom, co je po smrti?

Všechna Pavlova klíčová témata spolu úzce souvisejí. Tím, že se Ježíš obětoval a byl vzkříšen, porazil smrt. Vrátil se, aby dal dar věčného života svým věrným dětem při jejich vzkříšení. (1 Te 4,13–18) Ježíšovi následovníci projevují svoji lásku k němu právě tím, jak žijí. (Ef 4,20–32)

Které zaslíbení z Písma ti dává největší naději? Proč?

- ▶ Podstata apoštolova poselství:
 - Definování posvěceného života v Kristu
 - Dar spasení a význam dobrých skutků
 - Jak projevív křesťan Bohu svoji vděčnost?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Poslové naděje a lásky si přečti kapitolu Saulovo obrácení (PNL 64–69; AA 112–122).

„Víra v lež neudělala Pavla laskavým, milým a soucitným člověkem. Byl to náboženský fanatik, který zuřivě bojoval proti pravdě o Ježíši. Chodil po celé zemi, pronásledoval muže a ženy a dával je do vězení.“ (1 SM 214)

„Apoštol Pavel měl všechna privilegia římského občana. Nezaostával ani v židovském vzdělání. Nic z toho mu však neumožnilo dosáhnout toho nejdůležitějšího poznání. Dokud se mu nezevil Kristus, byl i přes své odborné a literární vzdělání v takové tmě, v jaké jsou mnozí i dnes. Pavel si byl plně vědom, že poznat Ježíše Krista je pro jeho přítomné i věčné dobro. Pochopil, že je potřebné dosáhnout něčeho mnohem většího.“ (E. G. Whiteová v RaH, 18. července 1899)

Otázky k přemýšlení

- 1. Které biblické pravdy považuješ za nejdůležitější? Do jaké míry ovlivňují tvůj život? Jak reaguješ na ty, co mají jiný, možná dokonce opačný názor než ty?**
- 2. Je oběť Ježíše Krista a jeho vzkříšení hlavním tématem poselství vašeho sboru? Pokud ano, jaký vliv to může mít na vaše okolí?**
- 3. Které zaslíbení z Písma ti dává největší naději. Proč?**

Shrnutí

Apoštol Pavel je úžasným příkladem toho, co všechno Bůh může vykonat prostřednictvím nás – přestože jsme slabí a křehcí lidé. Pavlův jedinečný původ a dary mu umožnily přinést dobrou zprávu o Ježíši na zcela nová místa a zachránit tak mnohé lidi pro věčnost.

ZPŮSOB PAVLOVA ZVĚSTOVÁNÍ

**Biblické texty na tento týden: Sk 11,19–26; 13,16–42;
17,18–34**

Základní verš

Těm, kdo jsou slabí, stal jsem se slabým, abych získal slabé. Všem jsem se stal vším, abych získal aspoň některé. (1 K 9,22)

Hlavní myšlenka

Ve snaze přinést světu evangelium nám apoštol Pavel dává příklad. Způsob, jakým představujeme poselství o Bohu, musíme přizpůsobit situaci a kultuře, ve které je přinášíme.

Adventističtí misijní průkopníci brzy zjistili, že přítomnou pravdu potřebují představit způsobem, který je dané kultuře nejbližší. Církev adventistů sedmého dne podporuje výzkum misijních metod, které pomáhají přiblížit se k lidem jiných náboženství a kultur. Dříve než budeme úspěšně komunikovat s jinými lidmi, potřebujeme pochopit jejich kulturu a způsob myšlení.

V tomto úkolu budeme mluvit o tom, co znamená přizpůsobit způsob zvěstování našeho poselství lidem, kteří žijí v jiných podmínkách. Budeme sledovat, jakým způsobem přiblížil Pavel – v otázkách víry zásadový a nekompromisní člověk – poselství o Ježíši konkrétním posluchačům. Naučíme se od něj, jak lépe oslovit druhé aktuálním poselstvím evangelia.

Přehled týdne: Špión, nebo obrácený křesťan? Výjimečné obdarování Barnabáše.

Každá kultura vyžaduje osobitý přístup

Jak zvěstovat stejné poselství Židům, pohanům, filozofům, prostým lidem...

Naše taktnost v reakci na bludné učení

Prvořadé poslání každého založeného sboru

PAVEL POVZBUZENÝ K MISII

Po Pavlově zkušenosti na cestě do Damašku si někteří apoštolové nebyli jisti, zda se z něj skutečně stal Ježíšův učedník. (Sk 9,26) Možná měli strach, že byl vyslán jako špión, aby pronikl do církve a způsobil další problémy. Barnabáš se ho však zastal.

Barnabáš byl „muž dobrý, plný Ducha svatého a víry“ (Sk 11,24). Na začátku Pavlovy služby mu poskytl neocenitelnou pomoc.

Jaké byly začátky církve v Antiochii? Bylo jejich misijní snažení úspěšné? Sk 11,19–24

Když se představitelé církve v Jeruzalémě doslechli o nové skupině věřících v Antiochii, jednom ze tří hlavních měst římské říše, hned tam vyslali Barnabáše, velmi váženého člověka, aby církvi duchovně i organizačně pomohl.

Proč si Barnabáš vybral za svého pomocníka právě Pavla? Sk 11,24–26

Kniha Skutků je plná neočekávaných zvratů – pronásledovatel Saul se změní v misionáře Pavla; evangelium o spasení se stává dobrou zprávou pro všechny; Pavel slouží sboru, který nepřímo vznikl v důsledku jeho pronásledování.

Když se církev v Jeruzalémě doslechla o tom, co se děje v Antiochii, vyslala Barnabáše, aby tam pracoval. A Barnabáš, který věděl o Pavlově povolání, jej přizval ke spolupráci.

Barnabáš a Pavel se věnovali sboru v Antiochii celý rok. Když společenství zesílilo, rozvinul se mezi nimi duch solidarity, soucitu a služby. Noví následovníci Ježíše Krista poslali finanční pomoc bratrům a sestrám v Judsku, kteří trpěli v důsledku velkého hladu. (Sk 11,28–30) Když viděli potřebu spoluvěřících, byli připraveni pomoci.

Jak k nám tento příběh promlouvá? Neměli bychom i my pomáhat jiným, když jsme byli sami obdarováni?

- ▶ Pronásledování = cesta šíření křesťanství
- ▶ Výjimečné obdarování učedníka Barnabáše
- ▶ Jak si mohou sbory navzájem pomáhat

„VŠEM SE STAL VŠÍM“

Všem jsem se stal vším, abych získal aspoň některé. (1 K 9,22)

Co má Pavel na mysli, když říká, že všem se stal vším? Můžeme si být jistí, že ať už to znamená cokoli, rozhodně tím apoštol neobhajuje kompromisy. Nemluví o tom, že by měnil evangelium, učení, morálku nebo jakoukoli pravdu Božího slova. Říká jen, že se tyto skutečnosti snaží představit přitažlivým a pochopitelným způsobem, jak to jen bylo v jiných kulturách možné.

Pavlův přístup můžeme stručně vyjádřit takto: Aby oslovil různé lidi, použil různé metody. Například ve snaze oslovit Židy Pavel přišel do města, navštívil synagogu a učil. (Sk 9,19–22; 13,14–16)

Pavlův způsob zvěstování Židům:

Přečti si Sk 13,16–42. Kde Pavel začíná a končí svůj krátký přehled biblických dějin? Na jakou autoritu se odvolává, když chce dokázat, že Ježíš je Mesiáš? Co nám to říká o Pavlově postoji k židovskému lidu?

Pavlův způsob zvěstování pohanům:

Přečti si Sk 14,8–18. Čím se liší způsob, jakým Pavel promlouvá k pohanům, kteří neznali Starý zákon a nevěřili v něj, od toho, co řekl Židům?

Pavel se v druhém případě vůbec neodvolává na Písmo jako autoritu (ve verši 15 naráží na Starý zákon, ale takovým způsobem, jako by citoval básníka, ne autoritu). Spíše se odvolává na důkazy, které nám o Bohu Stvořiteli poskytuje příroda. Připomíná také zbytečnost uctívání model.

Jak daleko bychom měli jít v naší snaze a ochotě oslovit lidi v jejich vlastní kultuře? Jak se vyhnout nebezpečí, že zajdeme příliš daleko a ve snaze šířit pravdu se přikloníme ke kompromisům?

- ▶ Každá kultura si vyžaduje osobitý přístup při zvěstování evangelia
- ▶ Pavel při evangelizaci vždy navazuje na hodnoty dané kultury
- ▶ Jak přizpůsobit metodu evangelizace kultuře, ale nedělat kompromisy?

ZVĚSTOVAT FILOZOFŮM

O jednom z Pavlových nejznámějších misijních snažení se dovídáme ze zprávy o událostech v Aténách. Bylo to město filozofů: žili zde největší světoví filozofové starověku – Sokrates, Platón a Aristoteles. Je zvláštní, že i přes rozvoj filozofie a odvolávání se na rozum a logiku bylo město zahlceno modlářstvím. (Sk 17,16) To nám ukazuje, že ani filozofie nedává v konečném důsledku odpovědi na všechny lidské potřeby.

Jaký přístup Pavel zvolil, aby oslovil aténské filozofy? Co vůbec nepoužívá? Bylo jeho úsilí úspěšné? Sk 17,18–34

Epikurejci učili, že člověk je šťastný, když žije dobrým životem a v skromné míře si dopřává požitky. Naopak stoikové naléhali na lidi, aby se spokojili s tím, co mají. Stoikové i epikurejci poslouchali Pavla na tržišti. Pak se s ním začali dohadovat a nazvali ho „nedovzdělanec“ (Sk 17,18).

Přestože se mu vysmívali, pozvali ho na Aeropág a umožnili mu tím, aby promluvil k občanům Atén. Na tomto místě se setkávali filozofové, aby posuzovali nová učení a diskutovali spolu. Ve své promluvě Pavel přizpůsobuje své poselství pohanským posluchačům tím, že jej uvádí do souvislosti s jejich kulturou. (v. 22–25) Odvolává se na oltář, který postavili neznámému bohu, a ztotožňuje jej s Bohem Stvořitelem.

Ani jednou se Pavel neodvolával na Písmo, jak by to udělal v případě, kdyby jeho posluchači byli Židé. Opět poukazuje na svět přírody, který posluchači dobře znají, a spojuje jej s nadpřirozenem. Přestože nepoužil Písmo, jeho poselství bylo poselstvím o Bohu.

Mluví příroda o Bohu? Je možné lépe poznat Stvořitele prostřednictvím přírody?

- ▶ Pavlovo zvěstování v kolébce filozofie
- ▶ Umění misionáře hovořit řečí, které posluchač rozumí
- ▶ Pavlova argumentace je založená na hodnotách, které posluchači uznávají

POSELSTVÍ NA AEROPÁGU

Znovu si přečti Sk 17,18–34. Kde se nacházejí zmínky o základních biblických pravdách – stvoření, vykoupení a soudu? Do jaké míry se Pavlovo kázání podobá našemu poselství při evangelizaci?

Pavel nejen že dobře znal pohanskou literaturu, dokonce z ní některé části z paměti citoval. Například výrok „v něm žijeme, pohybujeme se, jsme“ (v. 28) je citátem básníka z Kréty. Použil i výrok, který řekl Kleantes (pohanský stoický filozof), když se v básni vyznává ze své lásky k bohu Diovi slovy: „Vždyť jsme jeho děti.“ (v. 28) Pavel bere něco z jejich kultury a tím vytváří most k pravdě, kterou jim chce zvěstovat.

„Pavel napřáhl ruku směrem k chrámu přeplněnému modlami,“ píše Ellen Whiteová. „Ti nejrozumnější z jeho posluchačů byli jeho argumentací ohromeni. Vyšlo najevo, že zná jejich umělecká díla, literaturu i náboženství.“ (PNL 137; AA 237)

Potom dodává: „V apoštolových slovech je obsaženo mnoho vzácných ponaučení pro církve. . . . Kdyby byl jeho proslov přímým útokem na jejich bohy a významné představitele města, hrozilo by mu nebezpečí, že ho potká stejný osud jako Sokrata. Namísto toho však s ohleduplností, která vyvěrala z Boží lásky, obezřetně obrátil jejich pozornost od pohanských božstev a představil jim pravého Boha, kterého neznali.“ (PNL 139.140; AA 241)

Pavel pochopil, že pokud chceme lidi vést, musíme se s nimi nejprve setkat tam, kde jsou. To znamená zaměřit se na jejich potřeby a jejich zájmy – a potom své poselství zformulovat tak, aby na to navazovalo. To ovšem neznamená, že je oslabíme. Jde jen o postup v komunikaci: mluvit s lidmi slovy a jazykem, kterému mohou porozumět.

Co vyvolalo mezi Pavlovými posluchači v Aténách největší nesouhlas? Proč? Co bychom se z toho měli naučit? Má snaha vysvětlit logicky všechno, čemu věříme, své hranice?

- ▶ Misionář by měl dobře znát kulturu a hodnoty svých posluchačů
- ▶ Taktnost ve vyjádření k pohanství, se kterým nemůžeme souhlasit
- ▶ I logika má své hranice – kdo nechce rozumět, nepomohou mu žádné argumenty
- ▶ I kdyby odmítla většina, vždy je někdo, koho poselství osloví!

PAVLOVA METODA ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Přečti si Ř 15,18–23. Jak mohl Pavel tvrdit, že „celý okruh od Jeruzaléma až po Illyrii naplnil Kristovým evangeliem“ (v. 19), když se větší část populace v této oblasti zjevně nestala křesťany? Jak máme posuzovat úspěšnost evangelizace?

Pavel se rozhodl zakládat nové sbory ve strategických městech v celé oblasti. Vybíral si místa, která tvořila velké dopravní křižovatky – ať už to byly římské cesty nebo přístavní města – a která byla významnými obchodními nebo administrativními centry. Takovýmto způsobem zřídil „majáky“ po celé oblasti. Jeho plánem bylo, aby tyto nové skupiny věřících rozšířily dobrou zprávu do okolí svých měst. I když Pavel svoji misijní práci na určitém místě ukončil a cestoval dále, pro nové věřící úloha oslovit další zrovna začala.

Na své druhé misijní cestě Pavel založil křesťanský sbor v Tesalonice, největším městě Makedonie. Pomáhali mu Timoteus a Silas. Tesalonika ležela na křižovatce dvou významných římských hlavních cest a byla velkým přístavním městem pro celou oblast. Skupinka upřímně věřících, založená v tomto městě, se stala centrem, z kterého mohly vyrůst další sbory v okolí.

Z Písma se dovídáme, že se tak opravdu stalo. „Tak jste se stali příkladem všem věřícím v Makedonii a v Acháji. Od vás pak se slovo Páně rozeznělo nejen po Makedonii a Acháji, ale o vaší víře v Boha se ví všude, takže není třeba, abychom o tom vůbec mluvili.“ (1 Te 1,7.8)

Toto společenství bylo vzorem pro další sbory. Je zajímavé, že řecký výraz pro církev (ekklésia) nebyl speciálně křesťanským slovem. Používal se pro jakékoliv shromáždění lidí na různém místě. Křesťanská „ekklésia“ však byla povolána ke konkrétnímu účelu – nejen se navzájem setkávat při bohoslužbách, ale dobrou zprávou oslovit i společnost, ve které žili.

Církev neexistuje jen proto, aby se starala o vlastní členy. Jaký je tvůj názor? Jsi členem církve jen proto, aby někdo naplnil tvé potřeby, nebo chceš víc dávat než přijímat?

- ▶ Nové sbory na strategických místech – tam, kde je možné oslovit mnoho lidí
- ▶ Pavel se nepovažoval za génia, který všechno udělá sám!
- ▶ Poslání kazatele – každého člena sboru zapojit do misie a služby
- ▶ Prvořadé poslání sboru – šířit evangelium!

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Pavel obměňoval způsob práce. Zvěstování poselství přizpůsoboval okolnostem, ve kterých se nacházel.“ (GW 118)

„Jsou i takoví lidé, které pravda nepřesvědčí, i kdybyste ji představili sebelepším způsobem. Boží pracovník by i přesto měl pozorně zvolit tu nejlepší metodu, aby v myslích svých posluchačů nedal podnět ke vzniku různých předsudků nebo bojechtivých nálad.“ (E. G. Whiteová v RaH 25. listopadu 1890)

„Boží pracovníci nemají být zastáncem jedné myšlenky, lidmi, kteří by stereotypně vykonávali svoji práci, neschopní si uvědomit, že svůj způsob zvěstování pravdy musí přizpůsobit tomu, mezi jakými lidmi pracují a v jaké situaci se tito lidé nacházejí.“ (GW 119)

„Kdo prokazuje radostnou a trpělivou laskavost a křesťanskou zdvořilost, získá si srdce lidí, potlačí jejich předsudky a bude se snažit učit je pravdě bez toho, aby v nich podněcoval bojové nálady. To všechno dělá proto, že miluje lidi a touží je přivést ke Kristu, aby mohli být zachráněni.“ (E. G. Whiteová, Sketches From the Life of Paul, 162)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jak bys co nejlepším způsobem představil to, čemu jako adventisté věříme, vysokoškolskému studentovi, který tvrdí, že je nevěřící člověku jiného (nekřesťanského) náboženství křesťanovi jiného vyznání jinému adventistovi někomu, kdo je vůči víře a Pánu Bohu úplně lhostejný**
- 2. Naše přístupy k zvěstování poselství o milosti mohou být různé. Co bychom však měli mít společné? Co by vždy mělo být v popředí našeho poselství bez ohledu na okolnosti?**
- 3. Do jaké míry je tvůj sbor zaměřený na misií? Jak bys mohl pomoci tomu, aby se sbor více soustředil na oslovování jiných lidí?**

Shrnutí

Komunikace neprobíhá, pokud posluchač není schopen pochopit, co mu říkáme. Pavel nám je příkladem, že naše poselství musíme vyjádřit tak, aby mu lidé rozuměli.

JAN KŘTITEL

Biblické texty na tento týden: Mt 14,1–12; L 1; Ko 2,8; Zj 14,6–12

Základní verš

Amen, pravím vám, mezi těmi, kdo se narodili z ženy, nevystoupil nikdo větší než Jan Křtítel; avšak i ten nejmenší v království nebeském je větší nežli on. (Mt 11,11)

Hlavní myšlenka

Jan Křtítel měl zvláštní Boží povolání. K podobnému úkolu je povoláný i Boží lid na konci času. Co se můžeme od Jana Křtitele naučit?

Stoupenci náboženské sekty nazvané mandeizmus, které vzniklo v období raného křesťanství, uctívali Jana Křtitele jako posledního a největšího z Božích poslů – proroků. Dodnes se s nimi můžete setkat v oblastech Iráku a Íránu. Paradoxem je, že Jana uctívají, ale Ježíše Krista považují za falešného proroka. Zdá se to nepochopitelné: vždyť smyslem Janova poselství bylo připravit cestu Ježíši.

Během svého působení nedaleko Jordánu Jan kázal poselství o pokání, odpuštění a sociální spravedlnosti. Chtěl, aby se lidé změnou svého života připravili na příchod Mesiáše. Když mluvil, vždy se velké zástupy příchozích ztišily a poslouchaly. Mnozí jeho slova a napomenutí brali vážně. Dokonce i někteří Ježíšovi učedníci byli nejprve učedníky Jana Křtitele.

V tomto úkolu budeme mluvit o poslání muže, kterého Ježíš poctil více než kohokoliv jiného. Podíváme se také na podobnost mezi Janovým a naším povoláním.

Přehled týdne: Bůh povolává lidi ke zvláštnímu poslání ještě před jejich narozením
Na službu Bohu je potřebná duchovní příprava
Společné rysy služby Elijáše, Jana Křtitele a Božího lidu v poslední době
Muž, který měl odvahu nazvat hřích pravým jménem
Pokání – nejen slova, ale konkrétní činy

ZVLÁŠTNÍ POVOLÁNÍ

V Bibli je několik zmínek o lidech, které si Bůh vyvolil ještě před jejich narozením. Mezi ně patří i Jan Křtitel – spolu se Samuelem, Samsonem či samotným Ježíšem. Již několik století před Janovým narozením prorok Izajáš vyhlásil, že bude znít hlas volajícího na poušti. (Iz 40,3–5; L 3,4–6) Také Janův otec Zacharjáš předpovídal, že jeho syn připraví cestu Pánu. (L 1,76)

Přečti si L 1, kde je zapsáno proroctví o povolání a poslání Jana Křtitele. Co měl podle předpovědi Jan udělat? Porovnej slova Božího posla s tím, co o Janovi víme. Do jaké míry se tato předpověď naplnila?

Přes všechno (nebo možná právě proto), co Jan činil, zemřel potupnou smrtí. (Mt 14,1–12) Jak máme porozumět jeho smrti v souvislosti s tím, co o něm bylo předpověděno?

Povolání a zvláštní úkol Jana Křtitele způsobily, že jeho životní cesta byla tvrdá a těžká. Nakonec zemřel násilnou smrtí – podobně jako o několik let později jeho bratranec Ježíš. I přes mnohé zkoušky, utrpení a nepochopení zůstal věrný úkolu, který mu Bůh svěřil.

Na základě povrchních měřítek bychom nikdy nemohli o Janu Křtiteli říct, že to byl úspěšný člověk. Stačí se podívat na jeho asketický život v poušti, vězení, smrt. Jaké rozdíly jsou podle tebe mezi Božími ideály a ideály tohoto světa?

Podle čeho posuzuješ „úspěch“? Jak si jej jako člověk představuješ? A co je úspěchem podle Bible?

- ▶ Lidé povolání ke zvláštnímu poslání ještě před narozením
- ▶ Mimořádné povolání a poslání nechrání před mimořádnými zkouškami a utrpením
- ▶ Podle čeho máme hodnotit úspěšnost misie nebo služby?

PŘÍPRAVA PŘIPRAVOVATELE

Dřív než se Jan Křtitel narodil, Bůh o jeho díle a životě mnohé předpověděl. Z toho vyplývá těžká otázka: Byl Jan předurčený k těmto věcem, protože to Bůh dopředu oznámil? Měl snad nějakou jinou možnost než jednat podle Boží předpovědi? I když otázka Božského předurčení a naší svobodné vůle je pro teology a filozofy už po staletí určitou výzvou, v jednom si můžeme být jistí: Jan se potřeboval na dílo, které měl vykonat, zvláštním způsobem připravit.

Jak se Jan na svůj úkol připravoval? (L 1,80) Které principy v textu nacházíme? Jak mohou posilnit náš duchovní život?

V L 1,15 je napsáno, že Jan bude naplněn Duchem svatým „už od mateřského klína“. I přes toto zvláštní zaslíbení se potřeboval připravit v drsných podmínkách pouště. V Bibli je několik zmínek o tom, že poušť nebo pustina bývaly místem pro duchovní přípravu a růst. Čteme, že právě tam „stalo se slovo Boží k Janovi“ (L 3,2). Jan se stal mužem modlitby a později učil své učedníky, jak se mají modlit a postit. (L 11,1; Mk 2,18) Uvědomoval si důležitost duchovního spojení s nebem.

Duchovní pomoc, kterou čerpal od Boha, mu umožňovala mocně zvěstovat jeho poselství. On byl tím hlasem, který volal na poušti.

Jak Ježíš později naznačil, nikdo nešel za Janem proto, že by byl slaboch – nějaký „rákos, kterým zmítá vítr“ (Mt 11,7). Naopak, šli naslouchat muži, který mocně a přesvědčivě hlásal pravdu.

Jaký je tvůj duchovní život? Jak často se modlíš? Jak často studuješ Bibli? Do jaké míry se zabíráš světskými záležitostmi? Neměl bys něco změnit? Nepotřebuješ také strávit nějaký čas někde „na poušti“?

- ▶ Příprava v náročných podmínkách mění povahu
- ▶ Čas strávený o samotě může pomoci v duchovním růstu
- ▶ Jak souvisí osobní přesvědčení s přesvědčivostí při předávání poselství?

DUCH ELIJÁŠŮV

Anděl, který se zjevil Zacharjášovi, vztáhl slova Malachiášova proroctví přímo na Jana. (L 1,17) Potvrdil to i sám Ježíš: „A chcete-li to přijmout, on je Elijáš, který má přijít.“ (Mt 11,14; 17,11–13)

Elijáš patří mezi přední proroky Starého zákona. Krále Achaba a celý izraelský lid – který upadl do modlářství a odpadnutí – vyzval, aby se vrátili k Bohu a změnili svůj život. Zkouška na hoře Karmel, kde stál osamocený na straně živého Boha proti pohanským prorokům, je jedním z rozhodujících momentů v celé Bibli.

„Elijášovo poselství“ je výraz, který má pro nás hluboký význam. Ellen Whiteová dává do souvislosti posláním Elijáše, Jana Křtitele a Božího lidu posledních dní. „Elijášovo poselství“ charakterizuje jako „přípravu na setkání s Bohem“ (4BC 1184).

Elijáš	Jan Křtitel	Boží lid posledních dní
Povoláný učinit reformu v Izraeli a vyzvat lid, aby poslouchal Boží zákony. Králi Achabovi odevzdal poselství o soudu a lidu dal příležitost činit pokání.	Kázal pokání a principy nebeského království. Náboženským představitelům a lidu přinesl poselství o soudu. Připravoval lid na Ježíšův první příchod.	Reformátoři, kteří zvěstují ospravedlnění z víry a vyzývají lidi k uctívání Boha, pokání a poslušnosti Božích přikázání. Jejich poselství zní: „Nastala hodina jeho soudu.“ (Zj 14,7) Připravují lid na Ježíšův druhý příchod.

Apoštol Jan píše o třech andělech, kteří mají na konci času světu zvěstovat zvláštní poselství. (Zj 14,6–12) V těchto poselstvích je zahrnuta výzva uctívat Pána Boha (klanět se mu), protože nastala hodina jeho soudu, a zůstat věrni Ježíši. Středem tohoto varovného poselství je evangelium – dobrá zpráva. Ellen Whiteová napsala: „Někteří mi psali a ptali se mě, zda poselství třetího anděla je poselství o ospravedlnění vírou. Jim odpovídám: To je skutečně poselství třetího anděla.“ (RaH, 1. dubna 1890)

V Zj 14,6–12 si přečti trojandělské poselství. Jak je v něm vyjádřena současně výstraha i naděje? Jak se dá prostřednictvím varování upozornit lidi na naději?

- ▶ Elijáš, Jan Křtitel, Boží lid v poslední době
- ▶ Různé povolání, situace i poselství, ale společné poslání – příprava cesty Pánu
- ▶ Jak se já osobně ztotožňuji s poselstvím Elijáše, Jana Křtitele a Božího lidu poslední doby?

ZMĚNA CHOVÁNÍ

Poselství Jana Křtitele obsahovalo dva klíčové prvky – pokání a změnu chování. To ovšem spolu velmi úzce souvisí. Řecký výraz, který Jan použil pro pokání (metanoia), zahrnuje i změnu myšlení.

Když Jan říká: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské“ (Mt 3,2), připomíná tím lidem, že blížící se nebeské království vyžaduje zcela nový životní postoj a náhled. Aby Jan připravil lidi na Ježíšův příchod, aby připravil cestu pro Pána a „vyrovnal mu stezky“ (v. 3), vyzýval lid ke změně jejich pohledu na svět a ke změně ve způsobu jejich života.

Co je podstatou Janova poselství v L 3,10–15? Co říkal lidem? Čti také Jk 2,14–26.

Klíčovým prvkem pokání bylo vyznání hříchů (Mt 3,6) a změna chování podle principů nebeského království. (v. 8) Nic jiného nemohlo lidem lépe připravit na příchod Ježíše Krista, který měl způsobit do té doby nevidané oživení.

S pokáním úzce souvisí i křest. U Lukáše čteme, že Jan vybízel k pokání a ke křtu „na odpuštění hříchů“ (L 3,3). Být obmyt vodou symbolizovalo změnu pohledu na život, nový začátek a odpuštění hříchů.

Přestože Janova ostrá slova některé urazila, Bible říká, že za ním chodil velký zástup, aby mu naslouchal. „Tehdy vycházel k němu celý Jeruzalém i Judsko a celé okolí Jordánu, vyznávali své hříchy a dávali se od něho v řece Jordánu křtít.“ (Mt 3,5) Tito lidé nejenže přišli a poslouchali, co Jan říká, ale vyznávali také své hříchy a nechali se od něj křtít. (v. 6)

Věříš v Boha, věříš v Ježíše, věříš, že zemřel za tvé hříchy a že jsi spasený jen díky němu? Jak se tvá víra a osobní přesvědčení projevují ve tvém životě?

- ▶ Podstata Janova poselství – metanoia – změna myšlení
- ▶ Změna myšlení a její praktické důsledky pro každodenní život
- ▶ Užití ostrých slov při výzvě k pokání

DŮLEŽITÉ POUČENÍ OD JANA

Co nám říká verš Ko 2,8 o tradicích a kultuře, ve které žijeme? Na co si musíme dávat pozor?

Bible se často zmiňuje o zvycích nebo tradicích, ale ne vždy v dobrém. Při jedné příležitosti se farizejové a učitelé zákona zeptali Ježíše, proč jeho učedníci porušují tradici otců a nevykonávají obřadné umývání rukou před jídlem. (Mt 15,2) Tato tradice byla založena na předpisech a nařízeních, které ustanovili rabíni, ne Písmo.

Jak Ježíš vystihuje důvod, proč tradice může zničit víru? Mt 15,3; Mk 7,13

Jan Křtitel nebyl spoutaný tradicemi nebo zažitými způsoby vystupování. Mluvil proti hříchu ve všech jeho formách, od cizoložství až po sociální nespravedlnost. Když je Boží poselství představeno jasným a jednoznačným způsobem, lidé reagují různě. Někteří Jana Křtitele obviňovali z posedlosti démonem. (Mt 11,18) Totéž se stalo i Ježíši. (J 7,20)

Je tradice vždy špatná? Jak si můžeme některé zvyky ponechat, a přesto zůstat věrní Bohu?

- ▶ Muž, který se nebál nazvat hřích pravým jménem
- ▶ Otevřená kritika formalizmu a lidských tradic
- ▶ Kdy je tradice dobrá a kdy naopak brání šíření pravdy?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitulu Janovo poselství (TV 56–63; DA 97–108).

„Bůh ukázal Janu Křtiteli, že se má odebrat na poušť. Chtěl ho ochránit před vlivem kněží a rabínů a připravit pro zvláštní poslání. Jeho způsob života a odloučenost od světa však neměly být příkladem k následování. Jan k tomu své posluchače ani nevyzýval. Nabádal je, aby činili pokání a projevovali věrnost Bohu tam, kde k tomu byli povoláni.“ (TV 92; DA 150)

„V době před druhým příchodem Ježíše Krista na nebeských oblacích se bude konat dílo, které činil Jan. Bůh povolává muže, kteří připraví lid, aby obstál v Pánův velký den. Poselství, které bylo hlášáno před Ježíšovým veřejným působením, znělo: Čiňte pokání, celníci a hříšníci! Čiňte pokání, farizejové a saduceové! Čiňte pokání, protože království nebeské je blízko! Jako lid, který věří v Kristův brzký návrat, máme nést poselství: Připrav se na setkání se svým Bohem! (Ám 4,12)“ (GW 55)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jaké nebezpečí hrozí, když se budeme řídit tradicí? Může naopak tradice pomoci našemu duchovnímu životu? Pokud ano, která? Přemýšlejte o tradicích v naší společnosti. Které z nich víře pomáhají? Které jsou s ní v rozporu? Jak je rozeznat? Jak můžeme pomoci těm, kteří se nedokážou vzdát tradic, jež oslabují jejich křesťanský život?**
- 2. Jakou zkušenost „na poušti“ jsi prožil ty? Co by si z tvé zkušenosti mohli vzít lidé, kteří možná procházejí podobným obdobím?**
- 3. Zopakuj si paralely mezi Janovým a naším posláním. Jak se nám jej daří naplňovat? Co bychom mohli dělat lépe? Jak bychom mohli jako jednotlivci i jako sbor pomoci v naplnění tohoto důležitého poslání?**

Shrnutí

Jan Křtítel byl povolán splnit důležitý úkol – připravit cestu Ježíši. Jeho poslání se v mnohém podobá poslání Božího lidu, který má v poslední době zvěstovat Elijášovo proroctví, aby se lid připravil na setkání s Bohem.

BOŽÍ SYN MEZI NÁMI

**Biblické texty na tento týden: Mt 23; Mk 9,12; L 24,7;
J 1,1-14.29; Zd 2,9**

Základní verš

Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme: Slovo života. (1 J 1,1)

Hlavní myšlenka

Nikdo z lidí neovlivnil svět tolik jako Ježíš. Budoucnost každého z nás závisí na odpovědi na důležitou otázku, kterou položil sám Ježíš: „A za koho mě pokládáte vy?“ (Mt 16,15)

Někteří lidé dnes pochybují, zda Ježíš vůbec žil. Historické důkazy jsou však velmi jasné. Jediným problémem je různý pohled na Ježíšovu totožnost a jeho poslání. Byl to jen dobrý člověk, anebo to byl Boží Syn?

„Musíš se rozhodnout. Buď tento člověk byl a je Boží Syn, anebo je to šílenec. Můžeš ho umlčet jako blázna, můžeš na něj plivnout a nazvat jej démonem. Anebo mu můžeš padnout k nohám a nazvat jej Pánem a Bohem. Jen nepřemýšlejme o jakémsi blahosklonném nesmyslu, že byl velkým učitelem lidí. Takovou možnost nám nedává a ani to neměl v úmyslu.“ (C. S. Lewis, K jádru křesťanství)

Jako adventisté vycházíme z toho, že Bible je Boží slovo a že to, co říká o Ježíši, je pravda. Nemáme čas ani prostor k tomu, abychom vyvraceli všechny spekulace, zda Ježíš skutečně řekl nebo udělal to, co zaznamenává Bible. Vírou přijímáme, že se to všechno skutečně stalo, protože je to zapsáno v Božím slově.

Přehled týdne: Kdo byl Ježíš? Pokud by to byl jen člověk, čím by byl výjimečný?
Vesmírný rozměr Kristova poslání na zemi
Ježíš odhaluje Boží charakter svým postojem k lidem označovaným za „spodinu společnosti“
Laskavý přístup k hříšníkům
Ostré odsouzení pokrytectví náboženských představitelů
Napomínání s láskou

KDO BYL JEŽÍŠ? (ČÁST 1)

Lidé o Ježíši diskutují už stovky let. Zpívají o něm písně, píšou texty, kážou o něm, proklínají jej i kvůli němu umírají. Většina dnešních lidí však o něm neví téměř nic.

Kdyby se tě někdo zeptal – Kdo byl Ježíš? – jak bys mu odpověděl? Proč?

Tvá odpověď by zřejmě vyznívala tak, že Ježíš byl Boží Syn, který zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých. Je pravda, že dokud byl tady na této zemi, činil velké věci, měl mocná kázání a zjevoval lidem Boží charakter. V konečném důsledku by však nic z toho nemělo smysl, kdyby Ježíš nezemřel místo nás a nevstal z mrtvých, aby tak dal každému z nás příslib věčného života.

Kdo byl vlastně Ježíš? Proč má jeho smrt a vzkříšení rozhodující význam pro správné pochopení této otázky? Mk 9,12; L 24,7; J 1,29; Ř 5,15–21; Žd 2,9

V nejrůznějších příbězích z historie nebo současnosti se dovídáme o úžasných mužích a ženách, kteří vykonali mimořádné činy. Možná se nám někdy zdají dojmavější a více oslovující než život Ježíše Nazaretského. Vždyť to byl „neoficiální“ rabín z poměrně malé a bezvýznamné římské provincie, který zemřel předčasnou smrtí a zanechal po sobě jen hrstku ustrašených a morálně slabých následovníků. Když však pochopíme, kým Ježíš byl a co zde na zemi vykonal, uvědomíme si, že nic z toho, co kdy udělal jakýkoli člověk, se nemůže srovnat s dílem Božího Syna. Vždyť bez Ježíše a jeho oběti by nic z toho, co na tomto světě vykonali ti nejobdivuhodnější lidé, nemělo žádný význam. Bez Ježíše, jeho smrti a vzkříšení by celý svět a všechno, co je na něm, byly vlastně ničím.

- ▶ Ježíš – nejvíce opěvovaná i nejvíce proklínaná osobnost dějin
- ▶ Význam Kristovy zástupné smrti a vzkříšení pro pochopení jeho poslání
- ▶ Jak bys jednou větou vyjádřil, co pro tebe Ježíš znamená?

KDO BYL JEŽÍŠ? (ČÁST 2)

Proč má Ježíš v lidských dějinách tak jedinečné místo? Určitě ne díky vlivným společenským kontaktům nebo marketingovému týmu. Neměl ani jedno, ani druhé. Jistě to nebylo ani kvůli bohatství. Neměl ani žádnou politickou moc – stál na okraji politického dění.

Ježíš měl moc, ale nevyužíval ji ve svůj prospěch. Uzdravoval nemocné, posiloval zlomené a umlčoval „zbožné“ pokrytce. Jednou svým učedníkům pověděl: „Víte, že ti, kdo platí u národů za první, nad nimi panují, a kdo jsou u nich velcí, utlačují je. Ne tak bude mezi vámi; ale kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem; a kdo chce být mezi vámi první, buď otrokem všech.“ (Mk 10,42–44) Není to dobrý návod pro ty, kteří za každou cenu usilují o politickou moc?

Proč je Ježíš v celých lidských dějinách tak výjimečný a jedinečný? Co k tomu čteme ve verších J 1,1–14?

Tato známá slova jsou plná naděje! Jaký je to rozdíl v porovnání se slovy současné vědy, jež nás považuje jen za vedlejší produkty velké kosmické katastrofy, výsledek slepé náhody, díky které vzniklo lidstvo... Namísto toho, abychom byli stvořením milujícího Boha, který se stal tělem a přebýval mezi námi (J 1,14), jsme prý jen jakousi složitou strukturou chemických prvků, které se kdysi vytvořily na povrchu této planety. Pokud by tomu tak mělo být, pak ani naše existence, ani naše smrt nemají žádný význam nebo cíl. Jak velký je to rozdíl oproti naději nabízené Ježíšem Kristem!

Jaké povzbuzení ti přinášejí verše, které jsme četli u Jana?

- ▶ Ježíš Kristus byl ve světových dějinách jedinečná osobnost i přes to, že se nijak nestaral o budování svého image ve společnosti
- ▶ Skutečná velikost = velikost v službě, ne ve společenském postavení
- ▶ Stvořitel se snižuje na úroveň bytostí, které stvořil, aby je zachránil

JEŽÍŠ MEZI HŘÍŠNÍKY A CELNÍKY

Ježíš, věčný Boží Syn a zároveň člověk, žil a přebýval mezi námi. Jako člověk se setkával s různými lidmi, s příbuznými i přáteli. Na tom by nebylo nic tak neobyčejného. Mimořádné však bylo to, s jakými lidmi se rozhodl setkávat.

S jakými lidmi se Ježíš setkával? Mt 11,19; Mk 2,15.16 a L 15,1.2

Kterí lidé v naší společnosti vyvolávají podobnou reakci u těch „slušných“ lidí?

Ježíš přišel svým životem a službou zjevit lidem Boží charakter. Když se setkával s těmi, kterými svět opovrhoval a kteří žili na okraji společnosti, tím nám Ježíš zanechal poselství o Boží lásce, o tom, co Bůh považuje za dobré a co za špatné. Jako lidé máme sklon hodnotit vnější vzhled. (1 S 16,7) Bůh se však dívá do srdce, kde vidí i to, co my často nevidíme.

Proč se Ježíš setkával právě s těmito lidmi? (Mt 21,28–32) Jaké poučení z toho vyplývá pro nás, kteří jsme „nábožensky založení a slušní“?

Na rozdíl od nás, Ježíš zná srdce člověka. Věděl, co se skrývá v nitru těch, kteří navenek vypadali tak nedůstojní a zavrženíhodní. Zároveň věděl, co je v nitru těch, kteří si zakládali na své spravedlnosti a zbožnosti. Možná umíme oklamat jeden druhého, ba dokonce i sebe, ale nikdy ne Pána Boha.

Jaký postoj máš k „celníkům a hříšníkům“ ve společnosti? Může se stát, že budeš mít ve svém srdci něco z postoje zákoníků nebo farizejů? (Mysli na to, že tito lidé podlehli sebeklamu!)

- ▶ Setkání s lidmi na okraji společnosti vypovídají o Božím charakteru
- ▶ Každá doba má skupiny lidí, kterými „slušní lidé“ opovrhují
- ▶ Šaty dělají člověka, chování budí dojem, ale Ježíše není možné oklamat

ODHALENÍ POKRYTCI

Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Zavíráte lidem království nebeské, sami nevcházíte a zabraňujete těm, kdo chtějí vejít. (Mt 23,13)

I když si často představujeme Ježíše jako milého a laskavého člověka, který se i k těm nejhorším hříšníkům chová velmi jemně, není to úplný obraz. Bible ukazuje, že když nastal ten pravý okamžik, Ježíš spustil na adresu určité skupiny lidí příval varovných „běda“. Jak víme, Ježíš vyslovil silná a ostrá slova proti mnohým náboženským představitelům. Do jisté míry to mohlo vyznít jako výstraha některého ze starozákonních proroků. Nemělo by nás to však překvapit. Vždyť to byl Bůh, který vedl proroky často k ostrým vyjádřením. Bůh prostřednictvím proroků vždy znovu napomínal svůj lid.

Přečti si Mt 23. Jaká obvinění Ježíš vznesl proti náboženským představitelům? Na jaké skupiny bys tyto obviněné rozdělil? Které jsou podle tebe nejhorší a proč? Kdybys měl shrnout jejich podstatu několika slovy, jak bys to vyjádřil?

Čti pozorně, z čeho je Ježíš obvinil. Je to skutečně ohromující. Jedno je však jasné. Tito muži byli pokrytci. Své nitro ukrývali do pozlátek víry a zbožnosti. Jakou zbožnost navenek ukazuješ? Chováš se jinak v soukromí a jinak na veřejnosti? Jak by se na tebe díval tvůj sbor, kdyby věděl, jaký ve skutečnosti jsi? Co můžeš udělat pro to, aby se tvoje „tvář na veřejnosti“ co nejvíc podobala skutečnosti?

- ▶ Charakteristika těch, kterým Ježíš adresoval svá nejsilnější slova a nejostřejší výtčky
- ▶ Seznam hříchů, které Ježíš odsoudil svým „běda“
- ▶ Rozdíl mezi „zdáním“ na veřejnosti a skutečností soukromí

MILOVAT POKRYTCE

Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní. (Ř 5,8)

Co se z uvedeného verše dovídáme? Co nám to říká o Bohu? Jak se tě tato skutečnost dotýká? Co cítíš, když se díváš na lidi, kteří Boha neberou vážně a svými slovy nebo činy se mu vysmívají?

Zvláštní na Ježíšově životě bylo, že dokonce i v té nejtěžší situaci si uvědomoval své poslání – zachránit ztracené. I když visel na kříži, když byl zdrcen pod tíhou hříchů celého světa, nepřestal myslet na dobro jiných. (viz L 23,34.42.43; J 19,26) Platí to i pro náboženské představitele, proti kterým Ježíš ostře vystoupil.

Přečti si Mt 23,37. Liší se tón těchto slov od dalších veršů kapitoly? Jaké byly Ježíšovy pocity vůči těm, které právě odsoudil? Co z toho vyplývá? Jak máme tento postoj uplatňovat ve svém životě a ve svém jednání k druhým?

Misijní práce není lehká. Ježíš – jeho život a služba – jsou toho důkazem. Vzpomeň si, jak na Ježíše lidé reagovali. On však i těm nejhorším prokázal lásku, pozornost a soucit. Vůči těm, kteří nás odmítají, bychom neměli pociťovat hněv ani nenávisť, ale slitování, zájem a pozornost.

Jak se chováš vůči těm, kteří se staví negativně vůči tvým slovům? Jak se naučit projevit soucit, ne hněv a nenávisť? Proč by hněv a nenávisť celou situaci jen zhoršily?

- ▶ Nepodmíněná láska v službě Ježíše Krista
- ▶ Jak povědět i nepříjemnou pravdu s láskou
- ▶ Co cítíme vůči lidem, kteří nás odmítají? Hněv a nenávisť? Anebo soucit a lítost?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitolu Naposledy v chrámu (TV 388–395; DA 610–620)
 „Farizeové si mysleli, že jsou dost moudří na to, aby potřebovali nějaké poučení, dost spravedliví na to, aby potřebovali spasení, a dost uznávaní na to, aby stáli o poctu, kterou jim může dát Kristus. Spasitel od nich odešel a obrátil se k lidem, kteří byli ochotni přijmout nebeské poselství. Ježíš našel nové nádoby na čerstvé víno v nevzdělaných rybářích, v publikánech na tržišti, v Samařance a v dalších obyčejných lidech, kteří mu s radostí naslouchali. Právě ty, kdo ochotně přijímají nebeské světlo, Bůh používá pro dílo evangelia. Jejich prostřednictvím předává světu pravdu.“ (TV 174; DA 279)

„Uděláme za krátký čas mnoho, pokud budeme pracovat tak, jak pracoval Kristus. Když budeme učit, jak učil on, přinese to užitek. Ježíš se snažil zaujmout obyčejné lidi. Jeho styl byl jednoduchý, jasný a úplný. Ilustrace čerpal z prostředí, které jeho posluchači dobře znali. Obrazy z přírody ilustroval pravdy, které mají věčný význam, čímž spojoval nebe se zemí.“ (Ev 565)

Otázky k přemýšlení

- 1. Proč je názor, že Ježíš byl jen velký mravní učitel, nedostačující? Jakou naději bychom měli, kdyby byl Ježíš jen velkým učitelem a nikým víc? Přečti si znovu citát od C. S. Lewise. V čem je tento argument ve prospěch Kristova božství tak silný? Jakou možnost máme, kdyby Ježíš nebyl Božím Synem?**
- 2. Ať už bychom o farizejích řekli cokoli, na jednu věc nesmíme zapomenout. Farizejové patřili do Boží církve ostatků. Byli elitou náboženství, které bylo v té době nositelem pravdy. V čem mohou být pro nás výstrahou?**

Shrnutí

Příběh o Ježíši je tou nejdůležitější událostí v dějinách. Jeho život a učení nejsou pro nás jen vzorem, jak máme žít a chovat se k sobě navzájem, ale také cestou k věčnému životu – a tou je víra ve spasení, jež nám nabízí díky své smrti na kříži.

JEŽÍŠ A JEHO UČEDNÍCI

Biblické texty na tento týden: Lv 25,8–54; Mt 10; J 10,10

Základní verš

Nebojte se tedy; máte větší cenu než mnoho vrabců. (Mt 10,31)

Hlavní myšlenka

Dříve než Ježíš vyslal své učedníky do světa, dal jim určité pokyny. Které z principů nacházejících se v jeho slovech můžeme použít i dnes?

Učedníci absolvovali po boku svého Učitele specializovanou přípravu. U Ježíše viděli v praxi principy, o kterých mluvil.

Ježíš věděl, že důležitou součástí jeho poslání je připravit následovníky, kteří budou pokračovat v začatém díle. Když prošel Galilejí, kde kázal, učil a uzdravoval, věděl, že nastal čas vyslat svých dvanáct učedníků na jejich první misijní cestu. Měli získat první praktické zkušenosti.

Učedníci chodili a rozmlouvali s tím, který je sám Cesta, Pravda a Život. (J 14,6) Pak nastal čas, kdy si měli vyzkoušet, co se naučili. Dříve než je Ježíš vyslal, dal jim konkrétní pokyny.

V tomto úkolu budeme studovat hlavní body toho, co Ježíš řekl učedníkům, než se vydali na misijní cestu.

Přehled týdne: Boží království můžeme prožívat i dnes
 Při evangelizační službě potřebujeme znát a respektovat místní kulturu
 Naše misie má být zaměřená na potřeby lidí
 Vůči jinak věřícím neprojevujeme namyšlenost a nadřazenost
 Učedník má počítat i s pronásledováním; to však může být další příležitost ke zvěstování

PŘIBLÍŽILO SE KRÁLOVSTVÍ NEBESKÉ

Co znamená, že se „přiblížilo království nebeské“ (Mt 10,7)? Co si představuješ pod pojmem „nebeské království“?

Království je určité území, nad kterým vládne nějaký král. Boží nebo nebeské království nepředstavuje jen prostor geografický, ale i duchovní. Při jisté příležitosti Ježíš dokonce řekl: „Vždyť království Boží je mezi vámi!“ (L 17,21)

Co to znamená, že „království Boží“ je mezi námi? Jak tomu máme rozumět?

Dřív než Ježíš a jeho učedníci začali plnit své poslání, zvěstoval Jan Křtitel, že se přiblížilo nebeské království. (Mt 3,2) Nový zákon jasně říká, že Ježíš je slíbený král. (L 1,32.33) Lidé očekávali krále, který zřídí politickou vládu nad konkrétním zeměpisným územím a osvobodí je od Římanů.

Království, o kterém Ježíš mluvil, však bylo něčím zcela jiným. Jeho zřízení nijak nesouviselo s poražením římské moci. Nebeské království existovalo už tehdy. Lidé mohli Ježíše vidět, naslouchat jeho slovům a učit se od něj. Mohli sledovat, jak se Boží vláda projevuje v životě. Mohli se rozhodnout, zda chtějí patřit do tohoto království.

Jak využiješ přednosti toho, že žiješ v „Božím království“? Které příležitosti a zaslíbení jsi ještě plně nevyužil?

- ▶ Boží království není jen určité teritorium
- ▶ Boží království není jen věc budoucnosti
- ▶ Boží království je už tady a teď mezi námi

POKYNY

V Mt 10 čteme, že Ježíš pověřil dvanáct učedníků jít a konat misijní práci. Přečti si celou kapitolu a potom odpověz na následující otázky:

Ježíš učedníkům řekl, aby byli obezřetní jako hadi a bezelstní jako holubice. (v. 16) Co tím myslel? Jak můžeš tuto radu uplatnit ve svém životě?

Přečti si verše 2–4. Co měli všichni Ježíšovi učedníci společného? Proč je potřebné pamatovat na kulturní pozadí, když chceme pracovat v různých kulturách?

Jakou zvláštní moc dostali učedníci? Jak můžeme sloužit a zvěstovat světu, i když nemáme právě moc nad demony, kterou od Ježíše dostali učedníci?

Na co Ježíš připravoval své učedníky? Co se z jeho slov můžeme naučit?

- ▶ Učedníky se stáváme až tehdy, když respektujeme poslání jít a mluvit o evangeliu
- ▶ Misionář musí poznat a respektovat kulturní pozadí
- ▶ Při šíření evangelia je třeba počítat s přijetím i odmítnutím

POHANÉ A ŽIDÉ

Jak máme rozumět veršům Mt 10,5,6 v souvislosti s Ježíšovým pozdějším příkazem svědčit všem národům světa?

Když Ježíš vyslal své učedníky, jasně jim řekl, že mají jít jen k Izraelcům, ne k pohanům. Kdybychom se na to podívali jen z našeho pohledu, možná bychom to nepovažovali za spravedlivé. Proč se mělo evangelium zvěstovat jen židovskému národu? Proč měli v té době všechny ostatní přehlížet?

Zdá se, že odpověď najdeme v tehdejší kultuře. Ježíš nechtěl, aby se kvůli tomuto úkolu učedníci vystavili určitému nebezpečí. Ellen Whiteová píše: „Kdyby zvěstovali evangelium nejprve pohanům, ztratili by vliv mezi Židy, kteří měli vyslechnout poselství od Boha jako první.“ (RaH, 19. dubna 1892)

I dnes se při misijní práci setkáváme s kulturními zvyky, na které musíme brát ohled. Možná budou založeny na omylu, možná budou špatné, možná nás budou značně pohoršovat. Pokud však má být naše svědectví účinné, nesmíme je ignorovat.

Když se setkáváme s lidmi, kteří se drží jiných zvyků a tradic, mohou nám nějak pomoci Ježíšova slova zaznamenaná v J 10,10?

Jako Ježíšovi následovníci máme být velmi citliví na způsob života a vyznávané hodnoty, s kterými se setkáme při své práci. Je špatné projevat namyšlenost a nadřazenost. Pokud máme něco lepšího, pokud můžeme druhým nabídnout život, který přináší víc požehnání, ať o tom svědčí naše poselství i způsob našeho života.

Kdyby někdo pozoroval tvůj křesťanský způsob života, uviděl by na něm něco přitažlivého? Jaké poselství zvěstuješ svým životem?

- ▶ Ježíš poslal učedníky nejprve k Židům
- ▶ Při evangelizaci musíme brát ohled na místní kulturu a zvyky
- ▶ Pravý učedník neprojevuje pýchu a nadřazenost
- ▶ Nejlepším svědectvím o našem poslání je náš způsob života

SLUŽBA, KTERÁ NAPLŇUJE TĚLESNÉ, DUŠEVNÍ I DUCHOVNÍ POTŘEBY

Co jiného – kromě zvěstování evangelia – bylo součástí poslání učedníků?

Ježíšovo pověření se netýkalo jen duchovní oblasti života. Učedníci měli nejen učit a kázat, ale zajímat se také o tělesné potřeby lidí. Konečný cíl je samozřejmě spasení a věčný život, ale to neznamená, že máme přehlížet bolest a utrpení, které vidíme kolem sebe.

V kázání v nazaretské synagoze Ježíš předčítal část z knihy proroka Izajáše a potom ji posluchačům vysvětloval. (L 4,18.19) Nejenže bude pomáhat chudým, slepým, utlačovaným a vězněným, ale vyhlásí také „léto milosti Hospodinovy“ (v. 19). Ježíš má na mysli jubilejní padesátý rok (Lv 25,8–54), kdy se půda navracela původnímu vlastníkovi, odpouštěly se dluhy a Izraelci, kteří byli kvůli zadluženosti nuceni stát se otroky, byli propuštěni. Tato pravidla zabezpečovala určitou ochranu před extrémním bohatstvím a chudobou.

Ježíš svým učedníkům radí, aby byla jejich služba vyvážená. Jejich úkolem bylo připravit lidi na nebeské království. Měli si však uvědomit, že toto království je už mezi nimi. To znamená, že se měli zajímat o všechny potřeby lidí, včetně těch fyzických a společenských. Pokud budeme i dnes sloužit potřebám lidí, mohou pocítit něco z reality věčného života a uvěřit Božím zaslíbením.

Jak se chováš k těm, kterým se nedaří tak jako tobě? Kdy naposledy jsi udělal pro někoho něco z čistého soucitu a nesobecké lásky?

- ▶ Pravý misionář se zajímá i o praktické potřeby
- ▶ Starozákonní sociální systém chránil lidi před extrémním bohatstvím i extrémní chudobou
- ▶ Naplnění potřeb lidí otvírá cestu ke zvěstování evangelia

NEBOJTE SE JICH

Mnoho z toho, co Ježíš pověřil svým učedníkům, se týkalo způsobu řešení problémů, které je potkají. Poselství, které budou zvěstovat – i když učí lásce a správnému životu – může na některých místech vyvolat odpor. Proto by měli být připraveni na zastrašování, útlak a pronásledování.

Jaká důležitá slova nacházíme v textech Mt 10,22 a Žd 10,35.36?

Ježíšova zmínka o vytrvalosti souvisí s pronásledováním. Apoštol Pavel říká: „...vždyť víme, že z utrpení roste vytrvalost, z vytrvalosti osvědčenost a z osvědčenosti naděje.“ (Ř 5,3.4) Podobně to popisuje i Jakub: „...osvědčí-li se v nich (zkouškách) vaše víra, povede to k vytrvalosti.“ (Jk 1,3)

Jak mohou těžkosti prověřit víru? Čím můžeš posilnit svůj duchovní život, abys i v takové době vytrval ve víře?

Ježíš svým učedníkům říká, aby se nebáli těžkostí, které je potkají. Předvedou je před krále a vladaře, aby mohli o něm svědčit. „A když vás obžalují, nedělejte si starosti, jak a co budete mluvit; neboť v tu hodinu vám bude dáno, co máte mluvit.“ (Mt 10,19) Slibuje jim, že Duch svatý bude mluvit skrze ně a dá jim příhodná slova v pravý čas.

Kniha Skutky nám ukazuje mnohé příklady toho, na co Ježíš učedníky upozornil. Petr, Pavel a mnozí další často stáli před vladaři a panovníky, aby se zpovídali ze svého jednání. Znovu a znovu směle hovořili o své víře. Ježíš ujišťuje učedníky, že Bůh se stará dokonce i o vrabce a že má spočítané „i všechny vlasy na hlavě. Nebojte se tedy; máte větší cenu než mnoho vrabců“ (Mt 10,30.31).

Co nám Ježíš slibuje v Mt 10,30.31? Co nám neslibuje? Jakou útěchu můžeme čerpat z jeho slov?

- ▶ Při misii musíme počítat i s odporem, nepřijetím a pronásledováním
- ▶ Pronásledování a výslechy jsou příležitostí přinést evangelium lidem ve vysokém postavení
- ▶ Bůh je se svými služebníky i v problémech, do kterých se dostanou

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitolou Vyslání učedníků (TV 221–227; DA 349–358).

„Srdce dnešních lidí nejsou o nic měkčí, než byla srdce těch, kteří žili v době, kdy byl Kristus na této zemi. Lidé udělají všechno, co je v jejich silách, aby pomohli nepříteli vytvořit pro Kristovy služebníky tak těžké podmínky, jaké jen mohou. Podobně tomu bylo i tehdy, když byl Ježíš na této zemi. Lidé je budou sužovat pomlouváním, lží a kritikou. Nepřítel je povede k tomu, aby ze všech sil kladli Božímu služebníkovi odpor. Jejich zlé úmysly způsobí, že všude tam, kde je pravda a dokonalá čestnost, budou vidět podvod a nepoctivost. Boží služebníky obviní ze sobeckých pohnutek i přesto, že je povede sám Ježíš a že budou ochotní dokonce i život položit, kdyby to Bůh vyžadoval, aby podpořili jeho věc.“ (4T 234)

Otázky k přemýšlení

- 1. Čím se naše pole působnosti liší od toho, v jakém pracovali Ježíšovi učedníci? V čem jsou si podobná?**
- 2. Uvažujte, co znamená žít už nyní v „nebeském království“. Čím bychom se měli vyznačovat? Kdyby nás někdo pozoroval, v čem bychom se měli odlišovat od jiných lidí?**
- 3. Do jaké míry se ty a tvůj sbor zapojujete do evangelizace? Snažíš se zmírnit utrpení lidí, se kterými se setkáváš? Co může váš sbor udělat v této oblasti? Proč je tento aspekt naší práce tak důležitý? Proč nestačí naplňovat jen fyzické potřeby lidí? Co se stane, když budeme klást důraz na kázání a přehlížet sociální rozměr evangelia?**

Shrnutí

Dříve než největší učitel světa vyslal své učedníky do misie, našel si čas, aby jim dal několik konkrétních rad. Principy, které jim předal, jsou nadčasové.

SOUCITNÝ SPASITEL

Biblické texty na tento týden: J 1,14; J 3; J 4; J 9,1-7; Ef 4,32; 1 J 2,12

Základní verš

Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. (Mt 9,36)

Základní myšlenka

Na podstavci Sochy svobody jsou vytesaná slova americké básničky Emmy Lazarusové: „Pošli ke mně své znavené, ubohé a stísněné, kteří touží svobodně se nadechnout.“ Její slova jsou ozvěnou Ježíše Krista, který řekl: „Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším.“ (Mt 11,28.29)

Motivací v každé oblasti Ježíšovy služby byl soucit. Sloužil všem bez ohledu na jejich společenské zařazení, pohlaví nebo národnost. Ve svém životě – a mnohem mocněji pak při své smrti na kříži, kde sám nesl trest za naše hříchy – prokazoval bezpodmínečnou lásku a odpuštění.

V tomto úkolu budeme mluvit o Ježíšově službě.

Přehled týdne: Zástupy přicházely za Ježíšem s různými pohnutkami
V každé době lidé potřebují cítit osobní zájem
Boží odpuštění nás motivuje také odpouštět
Bůh má i dnes zájem o každého člověka
Evangelium máme podat takovou formou, aby mu lidé co nejlépe rozuměli

OSLOVIT ZÁSTUPY

Přečti si Mt 4,25 a L 6,17. Jak lidé reagovali na Ježíšovu službu? Jak byla jeho služba účinná?

V té době neexistovaly žádné hromadné dopravní prostředky. Nikdo nenastoupil do letadla, do auta, ba ani na kolo, aby se co nejdřív dostal k Ježíši. V porovnání s dnešními možnostmi bylo tehdy putování velmi pomalé a únavné. I přesto se „mnohé zástupy“ nenechaly odradit a šly za Ježíšem.

Ježíši naslouchaly velké zástupy. Jaké byly podle následujících veršů jejich pohnutky? Mk 5,25–29; J 12,9; 6,15

Zástupy, které šly za Ježíšem, přišly z různých pohnutek. Někteří slyšeli, že má slova života, která pronáší s velkou mocí, a oni toužili po duchovním pokrmu. Jiní toužili po tělesném uzdravení pro sebe, své blízké nebo přátele. Někteří se chtěli sami přesvědčit, zda je to ten slíbený Mesiáš, který je vysvobodí od římské nadvlády. Našli se i takoví, kteří přišli jen ze zvědavosti. Jednou byl zástup tak velký a tolik se na Ježíše tlačil, že musel nastoupit do loďky a učit je z určité vzdálenosti. (Mt 13,2) Jindy se sešlo tolik lidí, že si „farizeové řekli: ‚Vidíte, že nic nezmůžete! Celý svět se dal za ním.‘“ (J 12,19)

Odpověz si na otázku: Proč následuji Ježíše? Jaká pohnutka mě k tomu vede?

- ▶ Za Ježíšem přicházely velké zástupy posluchačů
- ▶ Lidé v té době museli překonat značné vzdálenosti
- ▶ Lidé přicházejí z různých pohnutek

OSOBNÍ KONTAKT

Ježíš byl pro lidi přitažlivý. Marek říká, že jej poslouchali „rádi“ a že „žasli nad jeho učením“ (Mk 12,37; 1,22). Často promlouval k velkému zástupu a sloužil mu. Ale Ježíšova služba měla i jiný prvek.

Jakou společnou myšlenku vyjadřují kapitoly J 3; 4 a 9,1–7? Co důležitého nám chtějí povědět o službě?

Základem Ježíšovy služby byl osobní kontakt. „Potom Ježíš procházel městy a vesnicemi a přinášel radostnou zvěst o Božím království.“ (L 8,1)

V průběhu několika desetiletí se jeho poselství rozšířilo po celém tehdy známém světě. Stalo se tak z jediného důvodu – Ježíš se osobně dotýkal životů lidí.

Jeho dvanáct učedníků sledovalo Ježíšovo chování k lidem. Viděli, jak utěšuje a povzbuzuje ty, kteří „byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře“ (Mt 9,36). Slyšeli, jak Ježíš řekl: „Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.“ (Mt 11,28–30)

Existuje pro současné lidi, kteří jsou vystresovaní, unavení a hledají útěchu a pokoj, lákavější a přiléhavější poselství?

Proč je osobní kontakt tak důležitý? Jaké požehnání cítíš, když ti někdo osobně pomůže? Přemýšlej o tom, jak můžeš svými dary někomu posloužit a naplnit tak jeho potřeby.

- ▶ Pravá misie je víc než kázání aktuálního poselství
- ▶ Uprostřed zástupů si Ježíš našel čas na osobní kontakt s jednotlivci
- ▶ Lidé v dnešní uspěchané době touží po projevu osobního zájmu

ODPUŠTĚNÍ

Autoři evangelíí si velmi často všímají, že Ježíš byl naplněn soucitem nebo lítostí. Někdy to znamenalo, že jasně odsoudil hříchy, jindy vyslovil několik ostrých slov na adresu náboženských představitelů, ale vždy tak činil z lásky.

Středem takového vyjádření soucitu bylo odpuštění. Ježíš často učil o odpuštění a také sám odpouštěl. Podstatou křesťanské teologie je vědomí, že všichni jsme hříšníci, kteří potřebují Boží odpuštění. Je proto zcela pochopitelné, že má odpuštění v Ježíšově učení i životě význam.

Co se z následujících veršů dovidáme o odpuštění? Mt 18,21-22; L 23,34; J 8,1-11; Ef 4,32; 1 J 2,12

Boží milost Ježíš často přirovnával k odpuštění velkého dluhu. Představ si, že bys někomu dlužil milion korun a on by ten dluh zrušil. Jak by ses cítil? Podobně je to i s Boží milostí. Důvodem, proč mohl být náš dluh zrušen, je to, že za nás zaplatil sám Ježíš Kristus. Ježíš stále připomínal, že ti, kterým bylo odpuštěno, musí odpouštět druhým. Křesťan, který neodpouští, si protiřečí. Vzpomeňte si na podobenství o nemilosrdném služebníkovi (Mt 18,21-34), na příběh o Marii a farizeji Šimonovi (L 7,36-50) a také na Ježíšovu modlitbu: „A odpusť nám naše hříchy, neboť i my odpouštíme každému, kdo se proviňuje proti nám“ (L 11,4). Představte si náš svět. Jak jinak by se tady žilo, kdybychom se naučili vzájemně si odpouštět. Jak jinak by to vypadalo nejen v politice, ale i v našich osobních vztazích, v našich rodinách a domovech.

Kolik nenávisti, hněvu a zatrpklosti je v nás často jen proto, že nechceme odpustit... Kdo jediný ti může pomoci, abys dokázal odpustit těm, kteří ti ublížili?

- ▶ Umění zaujmout jasný postoj k hříchu, ale s láskou
- ▶ Kolik Bůh odpustil nám v porovnání s tím, co máme odpustit my?
- ▶ Hluboký význam slov o odpuštění v modlitbě „Otče náš“

BŮH S NÁMI

Jaký úžasný důsledek vyplývá z verše J 1,14? Jak se v tom ukazuje Boží charakter? Při své odpovědi se zamysli nad velikostí a složitostí vesmíru.

V 17. a 18. století vznikl jako přímý důsledek vědecké revoluce filozoficko-náboženský směr nazvaný deizmus. I když učí, že svět stvořil Bůh, tvrdí zároveň, že Bůh už do svého stvoření nezasahuje, ale ponechává ho jeho vlastním zákonům. Podle tohoto názoru se svět podobá hodinám, které Bůh natáhl a potom nechal jít. Bůh určil přírodní zákony a my musíme žít v souladu s nimi, jak nejlépe umíme. Je to, jako by rodič vychovával své dítě do osmnácti a pak mu řekl: „Dobrá, můj synu, odtěď jsi odkázán sám na sebe. My dva se už nikdy neuvidíme. Mnoho štěstí.“

Tento popis se však nepodobá Bohu, o kterém čteme v Bibli. Vždyť Ježíš Kristus se stal jedním z nás, žil mezi námi, vzal na sebe lidskou podobu a zemřel za naše hříchy. Bůh v pojetí deistů není Bohem představeným v J 1,14.

Řecký výraz přeložený v J 1,14 jako „přebývat“ znamená postavit si vlastní stan nebo bydlet ve stanu. Když Ježíš přišel na tento svět, nežil v jakési izolaci od lidí, kterým sloužil. Svůj „stan si postavil“ uprostřed nich, žil a pracoval mezi nimi, snížil se na jejich úroveň.

Když Matouš cituje proroctví proroka Izajáše o panně, která porodí syna a dá mu jméno Immanuel, vztahuje ho přímo na Ježíše. Dokonce překládá i význam tohoto jména: Immanuel – „Bůh s námi“ (Mt 1,23).

Ježíš přišel na zem proto, aby nám ukázal, jaký je Bůh. Při jedné příležitosti poprosil Filip Ježíše: „Ukaž nám Otce.“

Jak Ježíš zareagoval na Filipovu prosbu? J 14,8–11 Co nám Ježíšova odpověď ukazuje o Bohu? Které charakterové znaky jsou velmi zřetelné? Které z nich považuješ za znepokojující? Proč?

- ▶ Podle deistů Bůh stvořil svět, ale dále se o něj už nestará
- ▶ Bible představuje Boha, který má osobní zájem o člověka
- ▶ Ježíš Kristus = Bůh s námi = největší projev osobního zájmu o padlé lidstvo

HOVOŘIL V PODOBENSTVÍCH

Ježíš věděl, jak má s lidmi mluvit. Svoji řeč přizpůsobil jejich úrovni. I když chtěl vyjádřit hlubší pravdy, nepoužil těžký filozofický nebo teologický jazyk. Hovořil jednoduše. Používal běžná slova, která každý pochopil. Mluvil o tom, co lidé mohli přijmout do svého života.

Své učení Ježíš ilustroval tím, co lidé běžně doma používali nebo co znali z přírody. Mluvil o penězích (L 15,8–10), o hospodáři, který zaséval (Mk 4,26–29), o mouce a kvasu (Mt 13,33), o ovečce (Mt 18,12–14), o fíkovníku (Mk 13,28–32) a mnohých dalších věcech, které byly lidem blízké.

Vyber si některé ze vzpomínaných podobenství a přečti si je. Co v nich chtěl Ježíš vyzdvihnout? Proč měly tyto obrazy tak silnou výpovědní hodnotu? Kdyby byl dnes Ježíš mezi námi, jaká přirovnání by použil, aby vyzdvihl tutéž myšlenku?

Při čtení podobenství sis možná všiml, že většinu těchto obrazů bychom mohli použít i dnes. Svědčí to o nadčasovosti a všeplatnosti těchto obrazů, jakož i celého Ježíšova poselství.

Proč Ježíš použil právě takové obrazy?

Matouš zaznamenává několik drobných podobenství, která Ježíš použil, aby lidem přiblížil nebeské království. Řekl, že nebeské království se podobá hořčičnému zrnku (Mt 13,31), kvasu (v. 33), pokladu ukrytému v poli (v. 44), obchodníku, který kupuje krásné perly (v. 45), síti (v. 47), hospodáři, který vynáší ze svého pokladu nové i staré (v. 52), hospodáři, který hned ráno vyšel najmout dělníky na svou vinici (20,1), králi, který vystrojil svatbu svému synovi (22,2).

Které z těchto podobenství na tebe nejvíce působí? Proč Ježíš použil tolik různých obrazů ke znázornění stejné věci?

- ▶ Ježíš své učení ilustroval příklady z každodenního života
- ▶ Při evangelizaci máme mluvit tak, aby nám posluchači rozuměli
- ▶ Současná doba vyžaduje současné formy podání evangelia

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitulu Poslední setkání (TV 521–528; DA 818–828).

„Osobní přístup je zásadním rysem každé účinné vyučovací metody. Kristus přistupoval k lidem individuálně. Svých dvanáct učedníků připravoval ke službě osobním kontaktem a tím, že s nimi spolupracoval. Nejcennější rady dával lidem soukromě, často jen mezi čtyřma očima. Nejvzácnější poklady otevřel váženému rabínovi během nočního rozhovoru na Olivové hoře nebo opovrhované ženě u sycharské studny. U těchto posluchačů rozpoznal citlivé srdce, otevřenou mysl a vnímavou duši. Ani zástup, který jej často následoval, nebyl pro Krista anonymní masou lidí. Hovořil přímo a konkrétně, apeloval na každé srdce. Pozoroval tváře svých posluchačů. Když zahlédl rozzářený obličej, který prozradil, že se pravda dotkla duše, Ježíšovo srdce se rozeznělo radostí.“ (VYCH 136.137; Ed 231)

Otázky k přemýšlení

- 1. Většinu nových adventistických sborů na světě, které vznikly po roce 1983, založili průkopníci globální misie (více informací najdete na www.adventistmission.org). Tito adventisté odešli žít mezi lidi, kterým zároveň sloužili i v sociálně-ekonomické oblasti. Proč se jim tak dařilo?**
- 2. Proč následuji Ježíše? Jaká pohnutka mě k tomu vede?**
- 3. Jak jsme si ukázali, středem Ježíšovy služby byl osobní kontakt s lidmi. Mělo i na tvé přijetí Ježíše vliv to, že někdo s tebou navázal osobní kontakt? Polož si otázku: V čem můžeme jako sbor lépe naplňovat potřeby lidí v individuální rovině?**
- 4. Ježíš nám dal příklad lásky a přijetí. Máme i my přijmout do sboru kohokoliv, bez ohledu na jeho způsob života?**

Shrnutí

Ježíš, soucitný Spasitel, nenáviděl hřích a miloval hříšníka. Jeho způsob služby lidem, ať už zástupům nebo jednotlivcům, by měl být vzorem pro naši službu i dnes.

APOŠTOL JAN

Biblické texty na tento týden: Mt 8,21.22; Mk 10,35–45; 1 J; 2 J; 3 J

Základní verš

Nemám větší radost, než když slyším, že moje děti žijí v pravdě. (3 J 4)

Hlavní myšlenka

Apoštol Jan je jednou z nejoblíbenějších biblických postav. Co se můžeme naučit z toho, jak uskutečňoval své povolání, a z jeho vztahu ke Kristu?

Církevní tradice vzpomíná apoštola Jana jako starého muže, který poslední léta svého života trávil v Efezu. Protože byl už velmi slabý, na bohoslužby jej museli nosit přátelé. Vždy při společném setkání jim Jan řekl jedinou větu: „Děti moje, mějte se navzájem rádi.“

Přátelé se ho pak ptali: „Mistře, proč nám to stále připomínáš?“

„Je to Pánův příkaz,“ odpověděl. „Pokud byste dělali jen to, bude to stačit!“

Nemůžeme sice přesně určit, zda je tento tradovaný příběh pravdivý nebo ne; dobře však vyjadřuje, co se skrývalo v srdci „syna hromu“, z kterého se nakonec stal „syn lásky“.

Tři Janovy epištoly nám odhalují srdce muže, jehož život byl motivován láskou. Čteme v nich některé z nejpovzbudivějších veršů Bible, z nichž nejznámější zní: „Toto vám píšu, děti moje, abyste nezhřešili. Avšak zhrěší-li kdo, máme u Otce přímluvcе, Ježíše Krista spravedlivého.“ (1 J 2,1)

V tomto úkolu budeme studovat život a poslání muže, který byl další oporou rané křesťanské církve.

Přehled týdne: Ježíš povolává Jana, aby se stal rybářem lidí

Změna v životě často způsobují těžkosti

Janovo hlavní poselství: Ježíš Kristus – Stvořitel – přišel na zem jako člověk

Díky času strávenému s Ježíšem se ze „syna hromu“ stává učedník lásky

ZVLÁŠTNÍ POVOLÁNÍ

Když Ježíš povolal Jana a Jakuba, aby ho následovali, byli tito bratři právě v loďce a lovili ryby. Po Ježíšově povolání zanechali svého otce Zebedea s nádeníky na lodi a odešli s ním. (Mk 1,20)

Ještě jednou si pozorně přečti Mk 1,20. Jaký význam a důležitost má podle tohoto verše následování Ježíše? Čti také Mt 8,21.22; L 14,26 a Fp 3,8.

Janovo rozhodnutí opustit otcovo zaměstnání a následovat Ježíše navždy změnilo jeho život. Nejdetailněji vypráví o tomto povolání Lukáš. (L 5,1–11)

Co podle L 5,1–11 znamená být Ježíšovým následovníkem? O co hlavně jde?

Jan se odevzdal Pánu. A tak namísto chytání ryb stráví zbytek svého života získáváním lidí pro nebeské království. Janovým misijním polem byl od té chvíle celý svět – měl zvěstovat naději, uzdravení a dobrou zprávu těm, kteří to zoufale potřebovali. I když musel projít některými těžkými životními zkušenostmi, protože svůj život zasvětil Ježíši, rozhodl se všechno podstoupit bez ohledu na bolest, kterou mu to může způsobit.

Odevzdal jsi sebe i svůj život Ježíši? Projevil jsi ochotu opustit všechno kvůli němu? Čeho ses konkrétně ve svém životě vzdal pro Ježíše? Jak zjistíme, kde je ve skutečnosti naše srdce?

- ▶ Jan a Jakub opustili rodinnou firmu svého otce, aby následovali Ježíše
- ▶ Stát se Ježíšovým následovníkem znamená radikální změnu v životě
- ▶ Služba Ježíši je spojená s obětavostí

SYN HROMU

Ježíš dal Janovi a jeho bratru Jakobovi zvláštní přezdívku – „synové hromu“ (Mk 3,17). Zřejmě tím narážel na jejich temperament, který Ježíš citlivým způsobem napravuje.

Přečti si Mk 10,35–45. S jakou prosbou přišli za Ježíšem Jakub a Jan? Jak jim Ježíš odpověděl? Co to prozrazuje o charakteru těchto mužů?

Jakub a jeho bratr ukázali svoji nezdravou pýchu. Místo odpovědi na jejich otázku se jich Ježíš zeptal, zda mohou nést jeho úděl. „Můžeme,“ vychloubali se. (Mk 10,39)

Při jiné příležitosti šel Ježíš se svými učedníky z Galileje do Jeruzaléma. Zdá se, že jeho zvykem bylo jít přímo přes Samaří než ho obcházet, aby se vyhnul nenáviděným Samařanům. Jakuba a Jana vyslal napřed, aby našli nějaký nocleh. Přišli do jedné samařské vesnice. Když však lidé zjistili, že mají namířeno do Jeruzaléma, neprojevíli jim pohostinnost.

Jak se projevil charakter bratrů v odezvě na nepřívětivé přijetí ze strany Samařských? Co všechno se ještě milovaný Jan musel naučit? L 9,54

Jak veliký rozdíl je mezi Janem, jak nám jej představují tyto verše, a tím, kdo píše později své listy! Stal se zcela jiným člověkem. Tato změna určitě neproběhla lehce a nestala se během jedné noci. Jan musel prožít několik těžkých zkušeností, díky kterým se později stal velkým misionářem.

Vzpomeň si na některé těžké situace, které jsi prožil v nedávné minulosti. Co ses z nich tehdy naučil? Mohl by ses to naučit i nějakým jiným způsobem než prostřednictvím těchto těžkostí? Co dalšího se ještě potřebuješ naučit? Můžeš některým dalším komplikacím ve svém životě předejít?

- ▶ Učedník lásky byl původně „synem hromu“
- ▶ Změna v životě neprobíhá lehce a rychle
- ▶ Životní těžkosti a zkušenosti způsobují změnu v našem životě

JANOVO SVĚDECTVÍ

V prvním verši svého evangelia Jan hovoří o Slově (řecky „logos“). Pro židovského čtenáře se toto Slovo vztahuje na Boží slovo, kterým byl stvořen svět, stejně jako jeho učení nebo zákon, podle kterého bychom měli žít. (Dt 32,45–47)

Pro řeckého čtenáře má „logos“ jiný význam. Logos byla životní síla, která udržovala vesmír pohromadě. Symetrie zeleného listu, harmonie ročních období, hvězdy na nebi – to všechno udržuje v rovnováze logos. Slovo logos používali filozofové jako Herakleitos, Plutarchos a Platón, ale i jiní stoicítí myslitelé.

Pro čtenáře ze Židů a Řeků přichází Jan k překvapivému závěru: Tento logos je osoba. Logos se stal tělem a vstoupil na konkrétním místě a v určitém čase do lidských dějin, a to vše s jediným záměrem – přinést člověku spasení.

Přečti si J 1,1–3.14. Jak rozumíš poselství těchto slov?

- ▶ Ježíš, náš Stvořitel, přišel mezi nás a stal se člověkem. Přišel, aby nás zachránil a představil nám Boží charakter.
- ▶ Očitý svědek vyjadřuje nejhlubší pravdu o Mesiáši
- ▶ Pojem „logos“ měl v různých kulturách různé významy
- ▶ Nepochopitelná pravda – Stvořitel se ponižuje na úroveň stvořených bytostí, aby je zachránil

DÁRCE ŽIVOTA

Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věříce měli život v jeho jménu. (J 30,31)

Těmito slovy Jan shrnuje důvod, proč napsal své evangelium, i smysl svého života – vést lidi k tomu, aby uvěřili v Ježíše a mohli tak získat věčný život. Klíčovým tématem, které se táhne celým Novým zákonem, je pravda o tom, že věčný život můžeme získat jen v Ježíši.

Vyhledej si následující verše, abys zjistil, co Jan říká o tomto hlavním tématu – o životě. Kde se tato myšlenka nevztahuje jen na věčný život, ale má bezprostřední důsledky i na život současný?

J 6,35 _____

J 6,63 _____

J 10,28 _____

J 12,25 _____

J 14,6 _____

J 17,3 _____

Tato zaslíbení věčného života jsou pro nás velmi důležitá. Všechno stvoření na zemi umírá, ale jen lidské bytosti jsou schopny uvažovat o věčnosti. Jen my umíme pochopit obrovskou propast mezi naší krátkou existencí a perspektivou věčnosti.

Jak úžasnou máme naději, když víme, že smrt není definitivní konec! Naopak, je to jen spánek, který nám bude připadat jako okamžik. Pak již s Ježíšem budeme navěky.

Jak by měla naděje na věčnost ovlivnit náš současný život? V čem by měl být náš život jiný, když známe zaslíbení o věčném životě?

- ▶ Důležité téma Janova evangelia – věčný život
- ▶ Jen člověk dokáže uvažovat o věčnosti
- ▶ Naděje křesťana tváří v tvář každodenní hrozbě smrti

TRÁVIT ČAS S JEŽÍŠEM

Můj milý, neříd se podle zlého, ale podle dobrého. Kdo jedná dobře, je z Boha; kdo jedná špatně, Boha neviděl. (3 J 11)

Co Jan říká o těch, kteří „neviděli Boha“? Jak může člověk vidět Boha? Co tím chce Jan zdůraznit?

I když Jan strávil s Ježíšem mnoho času v jeho přítomnosti a cítil jeho lásku a soucit, chránil si svůj svět a zůstal netolerantní vůči jiným. Při jedné příležitosti zabránil někomu vyhánět demony v Ježíšově jménu, protože dotyčný člověk nebyl Ježíšovým „oficiálním“ učedníkem. (Mk 9,38) Ježíš ho citlivě napomenul: „kdo není proti nám, je pro nás“ (v. 40).

Jan se ale změnil. Když byl Ježíš ukřižován a všichni ostatní učedníci se rozprchli, Jan zůstal pod křížem. O tom, jak si Ježíš vážil Jana, svědčí i to, že mu svěřil do péče svoji matku. (J 19,26.27)

Jaký důležitý princip nacházíme v 2 K 3,18? Jakým praktickým způsobem ho můžeme uplatnit ve svém životě?

Janovy listy velice často zdůrazňují laskavost, dobrosrdečnost a soucit. Je to „jiný“ Jan, než ten, který je popisován v evangeliích. Na Janovi bylo vidět, že byl s Ježíšem. Tato zkušenost radikálně změnila jeho život i charakter.

Přečti si všechny tři listy – 1 J, 2 J i 3 J. Jaký charakter člověka nám odhalují? Jak Ježíš změnil Janův život? Které oblasti ve tvém životě by potřebovaly změnu? Co bys mohl udělat pro to, abys umožnil Bohu způsobit tyto změny?

- ▶ Život s Ježíšem postupně mění netolerantní povahy
- ▶ „Pověz mi, s kým se přátelíš, a já ti povím, kdo jsi.“
- ▶ Tři Janovy listy napsané na sklonku apoštolova života svědčí o radikální změně, která se s ním stala

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Poslové naděje a lásky si přečti kapitolu Milovaný učedník (PNL 311–314; AA 539–545).

„Během hrozného pronásledování, k němuž pak došlo, se apoštol Jan ze všech svých sil snažil utvrzovat a posilovat víru svých bratrů. Vydával svědectví, které jeho odpůrci nedokázali vyvrátit, a tak zároveň pomáhal křesťanům statečně a věrně čelit zkouškám, které na ně doléhaly. Když se zdálo, že jejich víra pod silným tlakem, jemuž museli odolávat, ochabuje, starý a zkušený Ježíšův služebník jim mocně a přesvědčivě připomínal příběh o ukřižovaném a vzkříšeném Spasiteli.“ (PNL 327; AA 568)

„Jan se dožil velmi vysokého věku. Zažil zničení Jeruzaléma a zboření nádherného chrámu. Přežil všechny učedníky, kteří se osobně setkali se Spasitelem, a proto bylo jeho poselství mocným svědectvím o tom, že Ježíš je Mesias a Vykupitel světa. Nikdo nemohl pochybovat o jeho upřímnosti a díky jeho učení se mnozí obrátili na víru.“ (PNL 327; AA 569)

Otázky k přemýšlení

- 1. Které další vlastnosti Janova charakteru nacházíme v jeho třech listech? Jaká ostrá slova adresuje těm, kteří se neřídí podle pravdy? Jak nám to pomáhá pochopit, co je skutečná láska?**
- 2. Co si představuješ pod pojmem změna povahy? Jak to funguje? Jak Ježíš mění náš charakter? V Bibli je psáno o mnoha nadpřirozených událostech. Vzpomenete si na některou, při které došlo k okamžité změně povahy nějakého člověka, podobně jako když slepý najednou vidí nebo malomocný je zbavený svých ran? Jaký je proces rozvoje charakteru?**
- 3. Vládou ve vašem sboru láskyplné vztahy? Jste ochotni přijmout mezi sebe ostatní? Co můžete udělat, aby se v tom váš sbor změnil k lepšímu?**

Shrnutí

Apoštol Jan dovolil, aby se jeho osobní zkušenost, kterou prožil se svým Spasitelem, odrazila ve všech jeho slovech i jednání. Jeho život i listy nám připomínají, jak funguje láska v křesťanském životě. Boží láska musí tvořit základ veškerého našeho misijního snažení.

APOŠTOL PETR

Biblické texty na tento týden: Sk 2,14–40; 3; 5,1–11; 1 Pt; 2 Pt

Základní verš

Šimon Petr mu odpověděl: „Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života.“ (J 6,68)

Hlavní myšlenka

Apoštol Petr byl jednou z hlavních opor rané církve. Ježíš Petra změnil. Z nespolehlivého, ale horlivého učedníka se stal pevný pilíř v šíření evangelia.

Petr se svojí impulzivní a zároveň emocionální povahou je zajímavým objektem studia. Byl to učedník, který měl srdce na správném místě, ale dopustil se mnoha chyb.

Petrův příběh nám pomáhá pochopit úlohu emocí v křesťanském životě. Emoce jsou důležitou součástí křesťanského života, ale nejsou nejdůležitější. Pokud nad nimi ztratíme kontrolu, mohou být i nebezpečné. Petr byl člověk, kterého horlivost nejednou přivedla do těžkostí. Když se však podřídil Ježíši, jeho emoce a zápal se staly mocnými nástroji v Božím díle.

Přehled týdne: Když se rozhodneme následovat Ježíše Krista, musíme být připraveni opustit některé své jistoty

Naše povaha a vrozené sklony mohou způsobit v křesťanské službě mnoho problémů

Prosazování vlastních představ o Božím království může být nebezpečné

Pod Kristovým vlivem dochází k radikální a trvalé změně povahy

Pokud nestálý a anáhlený člověk dovolí, aby Kristova milost způsobila v jeho životě změnu, může se stát spolehlivou oporou církve

Petr pocházel z Betsaidy, rybářské vesnice ležící na severovýchodním pobřeží Geneza-
retskeho jezera. V Betsaidě (doslova „Dům rybolovu“) Ježíš vykonal mnoho zázraků.

I když byl Petr ženatý (Mt 8,14), o jeho manželce a dětech nic nevíme. Víme však, že
když ho Ježíš povolal, aby se stal jeho učedníkem, se svojí manželkou a tchyní pobýval
v Kafarnaum.

**Jak Petr odpověděl na Ježíšovo povolání? Co znamená, že „hned zanechali
sítě a šli za ním“? Mt 4,18–20**

Tento jednoduchý a stručný popis nás vede k otázce, na co tehdy asi Petr myslel. Ježíš
měl zřejmě v sobě něco neodolatelného a natolik podmanivého, že Petr byl připraven
opustit domov a živobyť a následovat tohoto potulného Učitele. I my potřebujeme být
připraveni ke stejnému činu – následovat Ježíše bez ohledu na to, co nás to bude stát.
(L 14,26.27)

**Můžeme říci, že Petr pocházel z nízké společenské vrstvy. Je to pravý opak
Pavlova původu. Sk 22,3; Ř 11,1; Fp 3,5 O čem svědčí tento kontrast?**

Bez ohledu na jejich odlišný původ, Ježíšovo povolání vyžadovalo od Petra i Pavla úplné
odevzdání. V království Ježíše Krista nezáleží na tom, jak je kdo vzdělaný, bohatý nebo jaké
má společenské postavení, ale na ochotě následovat toho, který nás volá ke službě.

**Vzpomeň si na svoji zkušenost, když tě Ježíš povolal. Co tě to stálo? Čeho
ses se musel vzdát? Kdyby se tě někdo zeptal, zda se ti to vyplatilo, jak bys
odpověděl? Proč?**

- ▶ Ježíš povolává lidi z každé společenské třídy
- ▶ Pozvání k následování je tak silné, že člověk je ochotný opustit dosavadní jistoty
- ▶ Rozhodnutí stát se učedníkem Ježíše Krista každého něco stojí

PETROVA NEROZUMNOST

Podobně jako ostatní učedníci měl i Petr jedinečnou příležitost učit se od Ježíše. Ušel s ním mnoho kilometrů, jídal s ním, pracoval s ním. Poslouchal, co Ježíš učí, sledoval, jak se chová k lidem, viděl, jak uzdravuje nemocné. Byl svědkem dramatických a mimořádných událostí. Byl na hoře proměnění, kde Ježíš rozmlouval s Mojžíšem a Eliášem. Byl při tom, když Ježíš křísil mrtvé, když Ježíše zatkl a také když vstal z hrobu.

Petr měl mnoho příležitostí, aby se učil od Ježíše. Nejednou se znenadání ocitl v situaci, která přinesla do jeho života změnu. To všechno byla příprava na poslání, které měl plnit – být jedním z velkých misionářů rané církve.

Ve svém přístupu k Ježíši se Petr dopustil mnoha chyb. Přečti si o nich v následujících verších. Jaké chyby to byly? Co se z nich měl naučit?

Mt 14,22–32

Mt 26,36–46

Mk 14,29–31.66–72

J 18,10.11

Bezohledný, arogantní muž se sklonem k násilí, který pod tlakem selhává. Zdá se, že Petr je vším tím, čím by pokorný, mírný a věrný křesťan neměl být. A přece. Dříve než nad tím zvítězí, stává se jedním z hlavních představitelů rané křesťanské církve, mocným Ježíšovým evangelistou a misionářem. Je to svědectví o tom, co Bůh může učinit v životě člověka, který se mu podřídí.

Co nás Petrův příklad učí o odsuzování druhých? Můžeme odsuzovat sebe? Proč?

- ▶ Každodenní život s Ježíšem je příležitostí ke změně
- ▶ Každý jsme otrokem své povahy a temperamentu, proto často chybujeme
- ▶ Pod Ježíšovým vlivem se i člověk s problematickou povahou mění ve skutečného učedníka

UČIT SE OD JEŽÍŠE

Přečti si Mt 16,13–26. O co šlo při této výměně názorů? Proč Petr zareagoval právě takto? Co tím chtěl Ježíš své učedníky naučit?

I když Petr prohlásil, že Ježíš je Mesiáš (Kristus), nerozuměl, v čem spočívá jeho poslání. Petr a ostatní učedníci měli o Mesiáši představu, jaká byla tehdy běžná. Mesiáš měl pocházet z rodu Davidova, svrhnout Římany a nastolit spravedlnost a mír.

Ježíš učedníky i zástupy jasně poučil, že Boží království je království duchovní. Nevznikne bojem a násilím, ale láskou, odpuštěním a spravedlností.

V rozhodující etapě své služby Ježíš pověděl učedníkům o své smrti: půjde do Jeruzaléma, tam ho zabijí a po třech dnech vstane z mrtvých. Petra se dotkla představa, že by měl Ježíš zemřít, přestože tato smrt byla hlavním pilířem plánu spasení.

Něco takového si však Petr nedokázal připustit. Opustil přece svoji rodnou vesnici, rodinu i své zaměstnání, aby následoval Ježíše. Dal by svůj život, aby podpořil Ježíše a jeho službu. Mistra smrt neměla místo ve scénáři, který Petr nosil v hlavě. Ježíš zřídí své království na zemi a Petr zaujme důležité postavení v novém království spravedlnosti a pokoje. Jak by mohlo tak úžasné hnutí založené na spravedlnosti a uzdravování skončit smrtí svého Vůdce? Téměř se nám zdá, že Petr buď neslyšel, nebo nechápal, když Ježíš slíbil, že třetí den vstane.

Uvedené verše odkrývají Petrovo sobectví. Možná právě to vysvětluje, proč Ježíš řekl slova zaznamenaná ve verších 23–26. Přečti si opět tento text. V kterých oblastech svého života můžeme tato slova vztáhnout i na sebe?

- ▶ Pýcha a lehkovážnost mohou způsobit, že člověk, který je pod Božím vlivem, se ocitne během několika minut pod vlivem satana
- ▶ Každý jsme otroky vlastních představ a snažíme se je realizovat
- ▶ Pokud nechápeme podstatu Božího království, můžeme se dostat na cestu fanatismu

PETROVA ZMĚNA

Většina evangelií nepředstavuje Petra v úplně dobrém světle. Čteme, že padl, selhával a dopouštěl se velkých chyb. Evangelia však na konci jasně naznačují, že i s tímto učedníkem, který často reagoval unáhleně, Ježíš v budoucnu počítal.

Co říká Ježíš o Petrovi v J 21,15–19? Proč je to tak zvláštní vzhledem k Petrově minulosti?

„Bud' pastýřem mých ovcí!“ To je přesně to, co bude Petr nakonec dělat. Je to mocné svědectví o Boží moci jednat v životě člověka, který se mu odevzdá. Ohnivý, impulzivní Petr nyní přebírá vedoucí roli ve formování rané církve.

Přečti si následující texty. Jaký byl podle těchto veršů Petřův úkol a práce?

Sk 2,14–40 _____

Sk 3 _____

Sk 5,1–11 _____

U Petra došlo k ohromující změně. Když se podřídil a odevzdal Kristu, stal se jeho mocným svědkem. Ježíš jej použil i přes mnohé chyby a nedostatky.

Jaké změny nastaly ve tvém životě od chvíle, co jsi začal následovat Ježíše? Proč by ses nikdy neměl této cesty vzdát, i když se ti zdají změny možná pomalé?

- ▶ Ježíš zapojuje do svého díla i lidi, kteří mají vážné povahové nedostatky
- ▶ Následování Ježíše způsobuje v životě člověka radikální změnu
- ▶ Ježíšovo pověření Petra svědčí o velké důvěře Mistra ve své učedníky

PETROVY LISTY

Když Ježíš řekl Petrovi: „Buď pastýřem mých ovcí!“, nepochybně překvapil rybáře, který neměl potuchy, co ho čeká nebo jakou roli bude plnit v Kristově církvi. V knize Skutky čteme, že Petr tento příkaz splnil. Je to patrné i z jeho dvou epištol. Tím, že je napsal, „pásl ovce“ nejen ve své době, ale i v průběhu celých církevních dějin. V jistém smyslu jsou pokaždé, když čteme jeden z jeho listů, znovu naplňována Kristova slova adresovaná Petrovi.

Vyber si jednu z kapitol Petrových listů. S modlitbou si ji přečti a snaž se představit si charakter člověka, který ji psal. Co se z této kapitoly dovídáš o změně v Petrově životě?

Snad si už ani neumíme představit, že tato hluboká a výstižná slova napsal tentýž člověk, se kterým se setkáváme v evangeliích – tvrdý a drsný rybář, který často mluvil dřív, než myslel. Je to právě Petr, kterého Boží milost změnila v to, co Pavel nazývá „nové stvoření“ (2 K 5, 17).

Silná jsou zejména Petrova slova v 1 Pt 1, 18–21 a 2, 24, kde Petr zdůrazňuje smrt Ježíše Krista za naše vykoupení. Petr, kdysi přesvědčený o tom, že Ježíš by nikdy neměl zemřít, je nyní tím, kdo zvěstuje kříž jako prostředek vykoupení. Všimni si také formulace v 1 Pt 2, 18–23, kde Petr obhájí jistý druh mírumilovnosti – nastavit druhou tvář – s čímž bychom se u Petra v evangeliích rozhodně nesetkali. Změna u Petra byla skutečně pozoruhodná. Bez ohledu na to, kde se v procesu změny charakteru nacházíme, mělo by to každému z nás dávat naději.

Ještě jednou se vrať ke kapitole, kterou sis z Petrových listů vybral. Co bylo její hlavní myšlenkou? Jak pochopit a osvojit si to, co v ní chtěl tento „pastýř“ předat?

- ▶ Petrovy listy jsou důkazem, že v životě učedníka dochází k trvalé změně
- ▶ Boží milost mění tvrdého a drsného člověka na pokorného a zásadového následovníka

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitulu Noc na jezeře (TV 237– 240; DA 377– 382).

„Zpočátku si Petr myslel, že je dost silný. Podle vlastního úsudku, podobně jako farizeus, nebyl „jako ostatní lidé“. Když Pán Ježíš těsně před svým zatčením varoval učedníky: Všichni ode mne odpadnete, Petr sebevědomě prohlásil: I kdyby všichni odpadli, já ne. (Mk 14,27.29) Petr si neuvědomoval nebezpečí. Sebejistota jej zklamala. Myslel si, že je dost silný, aby odolal pokušení. Když se však po několika hodinách ocitl ve zkoušce, s přísahou a kletbou zapíral svého Pána.

Když mu zpěv kohouta připomněl slova Pána Ježíše, překvapený a zdrcený si uvědomil svůj čin. Obrátil se a pohlédl na svého Mistra. Ve stejném okamžiku se Kristus podíval na Petra. V bolestném pohledu Pána Ježíše, ze kterého však vyzařoval soucit a láska, Petr porozuměl sám sobě. Odešel a hořce plakal. Pohled Spasitele zasáhl jeho srdce. V Petrově životě nastal zlom, litoval svého hříchu. Podobal se kajícímu celníkovi a byl v jeho rozpoložení. Podobně jako on obdržel milost. Kristův pohled ho ujistil o odpuštění. Jeho sebedůvěra zmizela. Už se nikdy nechlubil svou silou.“ (PM 76.77; COL 152–154)

Otázky k přemýšlení

- 1. Podívej se do Petrových listů a najdi důkazy o tom, že už to není ten Petr, se kterým se setkáváme v evangeliích. V čem je toto zjištění pro tebe povzbuzením?**
- 2. Je lehké kritizovat nedostatek víry u Petra ve chvíli, kdy se začal potápět. Ale Petr byl ten učedník, který měl odvahu vystoupit z loďky. Potřebuješ i ty někdy ve svém křesťanském životě „vystoupit z loďky“? A co tvůj sbor? Nepotřebuje udělat totéž?**
- 3. Mnozí Ježíšovi následovníci brzy ztrácejí nadšení podělit se o to, co přijali, s ostatními. Jak toto nadšení obnovit? Jak si vzájemně můžeme pomoci, abychom toužili nést poselství o Boží lásce?**

Shrnutí

Petrův příběh svědčí o tom, co Bůh může učinit skrze své učedníky. Ježíš využil Petrovy horlivosti a jeho dobrých úmyslů a posilnil ho ve víře, aby se stal oporou rané křesťanské církve.

PETROVO MISIJNÍ PŮSOBENÍ

Biblické texty na tento týden: Ž 18,2.31; 95,1; Mt 16,18; Sk 5,15; 10,25.28–43; 11,19–26; Ga 2,11–14

Základní verš

Když viděli odvahu Petrovu i Janovu a shledali, že jsou to lidé neučení a prostí, žasli; poznávali, že jsou to ti, kteří bývali s Ježíšem. (Sk 4,13)

Hlavní myšlenka

Petr jako nový, změněný člověk se stal jedním z největších misionářů, jaké svět poznal – a to i přesto, že se ještě ledaco potřeboval naučit.

V minulém úkolu jsme mluvili o tom, jak úžasně se Petr změnil – z náladového a nespolehlivého člověka se stala opora církve. Jak jednoduché by bylo dále s ním už nepočítat po nešťastném selhání, kterého se dopustil. Bůh měl však s tímto chybujícím hrdinou jiný záměr.

Po obrácení Petr zasvětil svůj život jedné věci – aby povzbuzoval víru Ježíšových následovníků a získával pro nebeské království další lidi.

V minulém úkolu jsme mluvili o tom, jaký vliv měl Kristus na Petrův život a jeho rozhodnutí stát se misionářem. V tomto úkolu se podíváme na tu etapu jeho života, kdy v rané církvi pomáhal šířit evangelium pohanům.

Z Petrova příběhu, z jeho úspěchů a pádů, se můžeme i my něco důležitého naučit.

Přehled týdne: Petr po svém obrácení přijal důležité poslání při budování raně-křesťanské církve

Křesťanská církev nestojí na omylném člověku, ale na Ježíši Kristu

V službě Božího služebníka se projevuje moc Ducha svatého

Živý církevní sbor vysílá misionáře

V misi se musíme vyrovnávat s kulturními i náboženskými předsudky

Aktivní misionář nejednou čelí kritice a nepochopení ze strany spoluvěřících

POVĚŘENÍ

A já ti pravím, že ty jsi Petr; a na té skále zbuduji svou církev a brány pekla jí nepřemohou. (Mt 16,18)

Tato slova patří mezi verše Bible, o kterých se diskutuje. Velká část křesťanských dějin byla ovlivněná růzností interpretací významu tohoto verše. Mnozí se domnívali, že Ježíš postavil svoji církev na Petrovi, že on byl skálou a prvním papežem.

Jiní vysvětlují Ježíšova slova takto: **Ty jsi Petr (kámen), ale já na té Skále (na Kristu) postavím svoji církev.** Důkazy, jak uvidíme, silně hovoří ve prospěch druhého výkladu.

Co je podle uvedených veršů skálou, o které Ježíš mluví? Dt 32,4; Ž 18,3.32; 95,1; 1 K 10,4; Ef 2,20

Bez ohledu na privilegia, která Petr měl, bez ohledu na jeho dary či důležitost úkolu, který zastával, Boží církev nikdy nebyla postavená na hříšné lidské bytosti. Ježíš sám je Skála, základ, na kterém stojí jeho církev. Podobně jako Petr, i my – ať je náš úkol a postavení jakékoli – jsme bezpeční, jen když stojíme na tomto základu, na této Skále. Pevně stát můžeme jen pod podmínkou, že se ve víře a poslušnosti podřídíme slovům a příkazu našeho Pána. (Mt 7,24)

Jak je podle Kristových slov důležitá pokora v práci při záchraně druhých? Každý z nás má různé dary. Proč tyto dary nemají význam, pokud se nepodřídíme Kristu?

- ▶ Kristus pověřuje Petra, aby v církvi zastával důležitý úkol
- ▶ Petr se stal velkým učedníkem, až když svého hříchu litoval a naučil se pokoře
- ▶ Boží církev není založená na hříšné bytosti, ale na Kristu, který je Skálou

PETRŮV STÍN

Zdá se, že hned po Ježíšově návratu do nebe Petr zaujal mezi věřícími (kterých se tehdy sešlo asi 120) vedoucí postavení. V knize Skutky je obvykle jmenován v seznamu apoštolů jako první. Vedl také věřící při výběru apoštola, který měl nahradit Jidáša. Jak jsme si však ukázali v minulém úkolu, úžasnou změnu v jeho životě vidíme naplno až po letnicích, kdy se postavil před zástupy a mocně jim kázal. (Sk 2,14–41) Výsledkem působení Ducha svatého prostřednictvím jeho kázání bylo, že v ten den přijalo Ježíše a nechalo se pokřtít tři tisíce lidí.

Při další příležitosti se setkáváme s Petrem, jak jde s apoštolem a dlouholetým přítelem Janem nahoru do chrámu se modlit. Skrze Petra se odehraje první zázrak uzdravení zaznamenaný ve Skutcích – uzdraví muže chromého od narození. (Sk 3,6–8)

Porovnej Sk 3,6.12.13 a 4,12. Jakou společnou myšlenku mají tato Petrova slova?

Petr zažil trpkou zkušenost ve snaze dělat věci ve vlastní síle. Nikdy nezapomněl na to, jak se začal nořit do tmavých vod, poté co se přestal dívat na Ježíše. Nikdy nezapomněl na to, jak zradil svého Mistra, když Ježíše zatkl. Až když přijal to, co jej chtěl Ježíš naučit, začal se spoléhat na Boha.

Co se odehrálo ve verších Sk 5,15 a 10,25.26? Jaký druh nátlaku vytvářeli lidé na Petra? Jakému nebezpečí byl vystaven?

Lidé chtěli, aby na ně padl alespoň „Petrův stín“. Petr, plný moci shůry, čelí nyní ještě větším duchovním výzvám. Když před ním Kornélius padá na kolena, Petr poklonu nepřijímá a říká: „Vstaň, vždyť i já jsem jen člověk.“

Jak by ses zachoval, kdyby se lidé vůči tobě projevovali podobně jako vůči Petrovi? Co jediné tě může uchránit od nebezpečí duchovní pýchy?

- ▶ Petr po naplnění Duchem svatým začíná veřejně kázat o Kristu
- ▶ Ve službě Ježíšova učedníka se naplno projevuje moc uzdravení
- ▶ Lidé vždy mají sklon uctívat obdařené vůdce; pokorný Kristův učedník to však nedovolí

ORGANIZOVÁNÍ RANÉ CÍRKVE

Při vzniku křesťanské církve se noví věřící dělili o své zisky a majetek, každý den se setkávali na společné bohoslužbě a těšili se ze vzájemného společenství. „Chválili Boha a byli všemu lidu milí.“ (Sk 2,47) Pod vedením apoštolů se všechno zdálo ideální.

Jak církev rostla, přibývaly problémy. Bylo jasné, že církev potřebuje některé otázky svého fungování přehodnotit. Petr a ostatní apoštolové si uvědomili, že musí existovat vhodná rovnováha mezi udržováním církve a jejich hlavním posláním. Učinili rozhodnutí: „Bohu se nebude líbit, jestliže my přestaneme kázat Boží slovo a budeme sloužit při stolech.“ (Sk 6,2)

Když v nových oblastech začaly vznikat nové sbory, ukázala se potřeba určitého uspořádání a rozdělení zodpovědnosti. Bylo nutné postarat se o to, aby byli věřící začleněni do církevních sborů a povzbuzováni ve víře.

Jeruzalémský sbor začal vysílat misionáře v malých skupinkách – po dvou (řídili se Ježíšovým příkladem, který vyslal apoštolů a učedníky po dvou).

K čemu se rozhodli vedoucí v Jeruzalémě, když se doslechli o nové skupině věřících v Samaří založené Filipem? (Sk 8,14) Anebo když byl založen nový sbor v Antiochii? (Sk 11,19–29) Jaký to mělo význam?

Z knihy Skutky se dovídáme, jak Petr a ostatní představitelé církve v Jeruzalémě dbali na důslednou administrativu a duchovně dohlíželi na rychlý růst církve, zejména mezi pohany. Uvědomovali si, jak lehce mohou noví věřící upadnout znovu do pohanství nebo se nechat svést falešným učením. Některým z těch, co přišli k Ježíši, ale předtím byli pohané, trvalo určitý čas, než začali naplno žít podle zjevené Boží pravdy.

Jak můžeš pomoci novým členům upevnit se v poznání Ježíše Krista? Rozhodni se věnovat někomu z nich osobně.

- ▶ Rostoucí církev potřebuje funkční uspořádání
- ▶ Živý církevní sbor vysílá misionáře
- ▶ Nově pokřtěným věřícím se máme věnovat osobně

Z ŠIRŠÍ PERSPEKTIVY

Po letnicích se Petrův život změnil a on se stal důležitou oporou církve. Ještě stále se však měl co učit. Podobně jako ostatní apoštolové, i Petr si myslel, že je poslán jen k Židům.

Co Ježíš říká ve Sk 1,8? Mohl Petr a ostatní apoštolové na základě těchto slov pochopit, že si musí poopravit představy o svém poslání?

Ve Sk 10,1–14 čteme o vidění, které Petr dostal. Bylo mu řečeno, že má jíst nečisté pokrmy. Jako Žida ho tento příkaz zaskočil. „To ne, Pane! Ještě nikdy jsem nejedl nic, co poskvňuje a znečišťuje!“ odpověděl Petr.

Jistěže Bůh neřádal po Petrovi doslovně, aby jedl nečisté pokrmy. Petrovo vidění bylo podobenstvím. Nejprve přemýšlel, co to znamená. Když však dostal pozvání do Kornéliova domu, k pohanovi, bylo mu to jasné.

Jaký význam mělo Petrovo vidění? Co nového nyní Petr pochopil? Sk 10,28–43

Pro nás dnes je jasné, že evangelium je poselství určené celému světu, ale pro člověka, jako byl Petr, to muselo být vzhledem k jeho původu dosti velké překvapení. Je velmi důležité nedovolit, ať už máme v církvi jakékoli postavení, aby nám naše společenské předsudky daly „klapky na oči“. Je potřebné, abychom se na misijní poslání naší církve dívali ze širší perspektivy.

Zápasíš s nějakými osobními nebo kulturními předsudky? S jakými předsudky se setkáváš ve sboru? Jak získat pohled ze širší perspektivy?

- ▶ Pro učedníky židovského původu bylo těžké překonat bariéry a zvěstovat evangelium pohanům
- ▶ Význam Petrova vidění o nečistých zvířatech
- ▶ S jakými kulturními a náboženskými předsudky zápasíme dnes ve sboru?

RŮST V MILOSTI

Přestože členové sboru pracují spolu na stejném úkolu, může se stát, že dojde k nedorozumění nebo neshodám. První křesťanské sbory v tom nebyly žádnou výjimkou. Ba ani Petr. I když mu Bůh výjimečně požehnal a Petr zastával v církvi důležitou práci, dokonce i po letnicích ještě potřeboval v něčem růst. Je dobré vědět, že ho Bůh použil ve svém díle i přes chyby a selhání.

Co Petr ještě nepochopil? Ga 2,11–14

Pavel popisuje situaci, kdy se na Petra nazlobil za pokrytecké jednání. Po zvláštním vidění o nečistých zvířatech a setkání s Kornéliem se Petr začal setkávat s pohany. Za to jej však kritizovali křesťané ze Židů v Jeruzalémě. (Sk 11,2) Petr obhájil své jednání a jeho kritici změnili svůj postoj. „Po těch slovech bratří už nic nenamítali, ale velebili Boha: ‚Tak i pohany povolal Bůh k pokání, aby dosáhli života!‘“ (Sk 11,18)

Ale najednou, když se udělalo už tolik ve prospěch pohanů, Petr své chování změnil. U Pavla to vyvolalo odpor. Petr se podrobil nátlaku ze strany křesťanů ze Židů a jednal proti svému přesvědčení. Odmítl jít s pohany, protože nechtěl urazit křesťany ze Židů. Pavel byl pohoršen Petrovým chováním. Pavel byl jako apoštol pohanů přesvědčen, že nejdůležitější zásadou má být vědomí poslání a vědomí toho, že v Kristu jsme všichni jedno. A to mělo převážít.

- ▶ Petr byl prvním evangelistou pohanů, proto čelil kritice církve
- ▶ Pavlův a Petrův konflikt kvůli vztahu křesťanů a pohanů

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Způsob, jakým Spasitel jednal s Petrem, byl ponaučením pro něj i pro jeho bratry. Přestože Petr Ježíše zapřel, jeho láska k němu se nikdy nezměnila. Když pak apoštol začal kázat Boží slovo druhým, měl hříšníkům projevovat trpělivost, soucit a odpouštějící lásku. Měl mít na paměti svou vlastní slabost a své vlastní selhání a k ovcím a beránkům, kteří mu byli svěřeni, se měl chovat stejně laskavě, jako se Kristus choval k němu.“ (PNL 298; AA 546)

„I přes všechna selhání, i přes pády a obnovu ve službě, i přes svůj hluboký osobní vztah s Kristem, své poznání Kristovy čistoty a jasných praktických principů, i přes pokyny, které dostal, dary, poznání a velký vliv, když kázal a vyučoval Boží slovo – není to zvláštní, že se přetvařoval a neřídil se podle evangelia proto, že měl strach z lidí a že si chtěl získat jejich úctu? Není to zvláštní, že zakolísal a vystupoval pokrytecky? Nechť Bůh pomůže každému člověku uvědomit si svou vlastní bezmoc ve snaze dovést svoji loď přímo a bezpečně do přístavu. To nejdůležitější a nevyhnutelné je Kristova milost každého dne. Jen jeho jedinečná milost může zachránit naše nohy před pádem.“ (E. G. Whiteová v 6BC 1108.1109)

Otázky k přemýšlení

- 1. Duchovní pýcha je pro kohokoli vždy nebezpečná. Jak se před ní chránit zvláště tehdy, pokud jsme dosáhli jistých úspěchů v získávání nových věřících, ve službě nebo v jakékoli jiné oblasti církevního života? Jak Pán pomáhá svým služebníkům, aby zůstali pokorní?**
- 2. Je tvůj sbor organizovaný jako klub nebo jako misijní středisko? Co můžeš udělat, aby se tvůj sbor zaměřil v první řadě na misii?**

Shrnutí

Apoštol Petr procházel před Ježíšovou smrtí, během ní i po ní „tmavým údolím“. Po Ježíšově vzkříšení však dostal další šanci být věrný svému Pánu. Petr zasvětil svůj život tomuto poslání a v těžkých dobách neohroženě vedl církev.

ŽENY MISIONÁŘKY

Biblické texty na tento týden: L 8,41–55; J 4,1–40; Sk 16,14–16; 18,1–3.24–28; Ř 16,3–5

Základní verš

Proto ti pravím: Její mnohé hříchy jsou jí odpuštěny, protože projevila velikou lásku. Komu se málo odpouští, málo miluje. (L 7,47)

Hlavní myšlenka

I když ženy často stály v pozadí, Nový zákon dokládá, že podporovaly misijní činnost církve a aktivně se do ní zapojovaly.

V biblických dějinách plnily ženy často klíčovou úlohu. Čteme o dobrých a zlých královnách, spravedlivých služkách, modlících se matkách, silných vůdkyních, vlivných manželkách, lehkých ženách, štědrých dárkyních, prorokyních, diákonkách, zdvořilých hostitelkách a věrných následovnicích Ježíše.

V příbězích o Ester a Deboře byly ženy hlavními postavami. V celé Bibli pozorujeme, jak ženy, které plnily určité poslání, pomohly různým způsobem šířit nebeské království.

V Novém zákoně vidíme, jak se k ženám choval Ježíš. Mnohé ženy ho následovaly, finančně podporovaly (L 8,1–3) a staraly se o jeho potřeby (Mk 15,41). Při několika příležitostech Ježíš posloužil přímo ženám. Když ho po odsouzení mnozí z učedníků opustili, ženy zůstaly pod křížem. Ženy také byly prvními svědky jeho zmrtvýchvstání.

V tomto úkolu budeme hovořit o některých ženách Nového zákona. Jejich příběhy jsou možná krátké, ale tyto ženy sehrály důležitou úlohu v misijním poslání církve.

Přehled týdne: Ježíš prolomil bariéru předsudků vůči postavení žen ve společnosti. Při šíření evangelia musíme být připraveni překonávat různé společenské bariéry

Křesťan, který prožil změnu, je nejmocnějším svědkem právě mezi lidmi, kteří ho dobře znají

Dějiny prvokřesťanské církve jsou jasným důkazem o nezastupitelné úloze žen při šíření evangelia

PROLOMIT STARÉ ZVYKY

Ve společnosti, v níž Ježíš žil a pracoval, se ženy nezúčastňovaly veřejného života. Při sobotní bohoslužbě byly jen diváky, ne účastníky.

Na veřejnosti platila různá omezení, např. jak dlouho může muž hovořit se ženou, dokonce i s tou vlastní. Ženám nebylo dovoleno studovat Tóru; vlastně jim ani nebylo dovoleno dotknout se svitků.

Ježíš však zaujal jiný postoj. Ženám prokazoval stejnou obětavou lásku jako mužům. Zemřel za ně právě tak jako za kteréhokoli muže.

I když rabínům té doby nebylo dovoleno učit ženy, Ježíš to s radostí dělal. Při jedné příležitosti si Marie, Lazarova sestra, sedla k Ježíšovým nohám jako žák ke svému učiteli. (L 10,38–42)

Předsudky vůči ženám zasáhly každou oblast života. Mužům bylo dovoleno propustit manželku i pro zcela malicherný přestupek, ale ženám nebylo dovoleno propustit muže ani pro tu nejzávažnější příčinu. Ježíš vyřkl na adresu tehdejší rozvodové praxe velmi silná slova, protože dovozovala se ženami zacházet, jako by byly vlastnictvím mužů. (Mt 19,3–8)

Ve dvou kapitolách u Lukáše čteme, že Ježíš porušil zákony o kontaktu s ceremoniálně nečistou ženou. Dotkl se mrtvého děvčátka a vzkřísil ho k životu (L 8,41.42.49–55), dovolil nemocné ženě dotknout se jej (8,43–48) a nechal, aby mu žena se špatnou pověstí umyla nohy (L 7,37–39).

Pročti si tyto příběhy. Co asi vedlo Ježíše k tomu, aby porušil zažitá pravidla?

Když byl Ježíš na zemi, lámal mnohé pozemské a lidské bariéry. Jak napsal apoštol Pavel: „Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši.“ (Ga 3,28)

Máš určité předsudky vůči nějaké skupině lidí? Jak to zjistit? Proč je důležité je překonat?

- ▶ Postavení žen v židovské kultuře v době Ježíše Krista
- ▶ Ježíš láme bariéry předsudků vůči ženám
- ▶ Proč je důležité v křesťanské misií bourat zdi předsudků vůči určitým skupinám lidí?

ŽENA U STUDNY (ČÁST 1)

Mezi Židy a Samařany trval dlouhý a ostrý spor. (Víc o historických kořenech tohoto sporu najdete v 2 Kr 17,24–41.) Když se Izraelci jako vyhnanci vrátili z Babylonu a chtěli znovu vystavět jeruzalémský chrám a hradby, Samařané se snažili zastavit jejich práce. (Ezd 4,7–22 a Neh 4,1–5) Takovéto události, jako i hádky kvůli umístění chrámu, podněcovaly obě skupiny k nenávisti. Při jedné příležitosti se jistá skupina lidí pokoušela urazit Ježíše obviněním, že je posedlý zlým duchem a že je Samařan. (J 8,48)

Nejpřímější a nejrychlejší cesta mezi Jeruzalémem na jihu a Galilejí na severu vedla přes Samaří. Když se však někdo vydal z jihu na sever a opačně, Samaří raději obešel – i když musel ujít větší vzdálenost – jen aby se vyhnul střetu s dlouholetými úhlavními nepřáteli.

Jaký byl podle uvedených veršů Ježíšův postoj k Samařanům? Jaký by měl být náš postoj k těm, kterými naše kultura opovrhne? L 9,51–56; 10,30–37; 17,11–19

Pisatelé evangelií nejednou vzpomínají, že Ježíš chodíval přímo přes Samaří. Při jedné z těchto cest se zastavil u samařského města Sychar. Byla tam Jákobova studna. Na tomto místě se odehrál známý rozhovor mezi Ježíšem a samařskou ženou. (J 4)

K velkému překvapení této ženy ji Ježíš poprosil, aby nabrala vody a dala mu napít. Tato prosba ji zaskočila, protože Ježíš byl Žid a ona byla žena – Samařanka!

Rozhovorem s touto ženou Ježíš překonává hned několik společenských tabu. Apoštol Jan říká, že když se spolu s ostatními učedníky vrátili, „divili se, že rozmlouvá s ženou“ (J 4,27). Nepovažovalo se to za vhodné pro muže, nemluvit o náboženském učiteli, aby ho viděli rozmlouvat se ženou na veřejnosti – a navíc se Samařankou.

Ježíš nedovolil, aby mu společenské zvyky bránily splnit poslání, které měl. Jak se ti daří najít správnou rovnováhu mezi tím, abys ve společnosti nevyvolával pohoršení, ale zároveň dělal to, co je správné?

- ▶ Ježíš se nevyhýbá cestě přímo přes území Samaří
- ▶ V zájmu šíření evangelia je někdy nutné porušit také zažitá společenská pravidla

ŽENA U STUDNY (ČÁST 2)

Přečti si J 4,1–40. Jakým způsobem Ježíš spojuje každodenní život ženy s duchovní pravdou, kterou jí chtěl zvěstovat? Jak navázal na její duchovní potřeby?

Žena je rozrušená tím, co vidí a slyší. Tak velmi spěchá zpět do města, že zapomene i na své vědro. (J 4,28) Setkala se s Mesiášem a tuto zprávu musí neodkladně oznámit ostatním.

První část jejího svědectví tvoří pozvání, aby přišli a sami se setkali s mužem, který zná její životní příběh. (v. 29) Vidíme tu jednoduchý vzor, jak vydávat svědectví. Naším posláním není měnit lidi. Naším úkolem je přivádět je k Ježíši. Potom přichází na řadu působení Ducha svatého, který lidi mění. Jak svědčí samotní lidé po setkání s Ježíšem: „Teď už věříme ne proto, cos nám o něm řekla; sami jsme ho slyšeli a víme, že toto je opravdu Spasitel světa.“ (J 4,42)

Z tohoto příběhu vyplývá mnoho poučení. Tím, co Ježíš učinil, dával jasně najevo, že neuznává tradice, které tehdy platily. Svědčil totiž nejen ženě, ale dokonce samařské ženě a potom tuto ženu použil, aby se stala poslem a evangelistou.

Ježíš se postaral o to, aby se Samařanka, která neměla právě nejlepší minulost, stala jeho svědkem. Vypadá to, jako by chtěl úmyslně vystoupit proti každému tabu a všem předsudkům své doby. Jaké poučení vyplývá z tohoto příběhu pro nás? Kdo je nebo není způsobilý pracovat pro Ježíše?

- ▶ Misionář předává poselství evangelia za každých okolností
- ▶ Moc Ducha svatého mění lidi od základu
- ▶ Po setkání s Ježíšem touží upřímně obrácený člověk svědčit o tom, co viděl a slyšel

ŽENY V RANÉ CÍRKVI

V knize Skutků i v Pavlových listech je často zmínka o tom, že v rané církvi sehrávaly důležitou roli také ženy. První křesťané se nesetkávali v modlitebnách nebo kostelech, ale doma, často kolem rodinného stolu.

Mnohé z těchto domovů patřily ženám. Čteme například o Lýdii, obchodnici, která prodávala látky. Pavel, Sílás, Timotej a Lukáš se s ní setkali ve Filipech v Makedonii, když se jednou v sobotu vypravili na bohoslužbu k řece, kde se scházely ženy.

Při jakém úkolu vidíme Lýdii v textu Sk 16,14–16?

Ve dvou větách je popsáno, že Lýdie přijala Ježíše, svědčí o své znovunalezené víře celé své rodině, je pokřtěna spolu se všemi blízkými a otvírá svůj domov apoštolům. Lýdie se stala prvním obráceným člověkem v Evropě, o kterém je záznam v Bibli. Její domov sloužil jako základna pro službu apoštolů v této oblasti.

Jakým způsobem použil Pán Bůh Priscillu ve svém díle? Sk 18,1–3.24–28; Ř 16,3–5; 1 K 16,19

Po době, kterou Pavel strávil v Korintě, se přeplavil do Sýrie a Priscilla s Akvilou jej provázeli. Tam Priscilla a Akvila přijali do svého domova Žida jménem Apollo a učili ho o Ježíši. (Sk 18,24–26) Apollo byl později velkou pomocí církve v Achaji. (v. 27.28)

V Ř 16,3–5 Pavel vyjadřuje vděk Priscille a jejímu manželovi. Priscilla zřejmě sehrávala důležitou roli a Pavel to chtěl ocenit. Jak je možné být citlivější vůči ženám, které také plní důležité poslání?

- ▶ Prvním obráceným křesťanem v Evropě byla žena – Lýdie
- ▶ Ženy plní při šíření evangelia důležitý úkol v každé době

„DOPORUČUJI VÁM NAŠI SESTRU FOIBÉ“

I když byly ženy v rané křesťanské církvi omezovány společenskými zvyky a očekáváními, vyznačovaly se obětavostí v službě. Bible jen zřídka uvádí více podrobností, ale je zřejmé, že ženy se aktivně podílely na misijním poslání církve.

Jaký důležitý princip vyplývá z krátkého verše Sk 21,9?

V listu do sboru v Římě Pavel doporučuje jejich pozornosti ženu jménem Foibé. Mluví o ní jako o „naší sestře“ (Ř 16,1). Foibé patřila do sboru v Kenchrejích, což bylo přístavní město vzdálené jen několik kilometrů od Korintu.

Pavel o Foibé píše jako o „diakonice církve v Kenchrejích“. Ve svých listech často používá řecké slovo „diakonos“, což se překládá jako sluha nebo diakon. Foibé tedy byla ženou, která sloužila církvi. Pavel pokračuje slovy: „...byla pomocnicí mnohým i mně samému“ (v. 2).

V Novém zákoně je vzpomenu mnoha dalších žen, které byly známé svými dobrými skutky. Co zjišťujeme z uvedených veršů (stejně jako z těch, které jsme již studovali) o postavení žen v počátcích křesťanské církve? Sk 9,36; Ř 16,6.12; Fp 4,2.3; Fm 2

Ženy nepodporovaly ranou církev jen „v pozadí“, ale mnohé zastávaly důležité pozice při šíření evangelia. Není pochyb o tom, že v závěrečném díle hlásání evangelia a trojandělského poselství „každé rase, kmeni, jazyku i národu“ (Zj 14,6) budou mít i ženy důležitou úlohu.

Ať už jsi muž nebo žena, jakým nejlepším způsobem můžeš využít své dary ke službě a misi?

- ▶ Mnohé ženy prokazují svoji obětavost v křesťanské službě
- ▶ Dějiny rané církve svědčí o klíčové roli mnohých žen při šíření evangelia
- ▶ V misijní službě jsou muži a ženy stejně důležití

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Samařská žena, která mluvila s Ježíšem u Jákobovy studny, přivedla ke Spasiteli druhé hned, jak se s ním setkala. Projevila se jako dobrá misionářka, schopnější než Kristovi učedníci. Ti nepoznali, že Samař je slibným polem působnosti. Ve svých představách se zaměřovali na velké dílo, které bude třeba vykonat v budoucnosti, a neviděli, že právě kolem nich jsou plody, které je již možno sklízet. Na pozvání ženy, kterou pohrdali, však přišli obyvatelé celého města, aby slyšeli Ježíše. Ona přinesla svým krajanům světlo hned.“ (ŽNP 45.46; MH 102)

„Pán má práci pro ženy stejně jako pro muže. Pokud se nejprve v Kristově škole naučí mimořádně důležité lekci pokory, mírnosti a trpělivosti, mohou vykonat pro Boha dobré dílo. Musí nejen nést jméno Kristovo, ale i vlastnit jeho Ducha.“ (E. G. Whiteová, North Pacific Union Gleaner, 4. decembra 1907)

Otázky k přemýšlení

- 1. V některých částech světa ženy jen zřídka zastávají nějakou vedoucí pozici ve sboru. Často je to důsledkem společenských podmínek; jiní to považují za etický problém. Kdy se kulturní zvyky stávají etickými otázkami?**
- 2. Ellen Whiteová říká, že žena u studny byla lepší misionářkou než Ježíšovi učedníci. Jaká pozitiva mohou vnést ženy do misijní práce církve? Bez toho, abychom se zabývali spornou otázkou ordinace žen, jak můžeme vyzdvihnout a využít přednosti žen při šíření evangelia?**
- 3. Zamyslete se znovu nad Ježíšem a Samařankou. Přeneste tento příběh do vaší kultury. Představte si, že by Ježíš stejně ochotně posloužil komukoli, kým vaše společnost opovrhne, koho nemá ráda a s kým by možná mnozí nebyli ochotní ani promluvit. Co nás to učí? S čím vším souvisí pověření hlásat evangelium?**

Shrnutí

V Novém zákoně ženy pracují spíše v pozadí. Ježíš a apoštol Pavel však často ženy vyzdvihují – pro jejich činy lásky a milosrdenství a pro obětavou podporu misijního díla církve.

DANIEL A JEHO PŘÁTELE

Biblické texty na tento týden: Da 1–3; 6

Základní verš

Ale Daniel si předsevzal, že se neposkrvnil královskými lahůdkami a vínem, které pil král při svých hodech. Požádal velitele dvořanů, aby se nemusel poskrvňovat. (Da 1,8)

Hlavní myšlenka

Záznam o Danielovi a jeho přátelích v Babylonu nám připomíná věrnost v plnění poslání, které zůstává platné i po tisících letech.

Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí. (Ř 8,28)

Když prožíváme těžké chvíle a procházíme složitými situacemi, můžeme najít povzbuzení v tom, že nakonec nám to všechno může posloužit k dobru. Díky Bohu nás mohou i špatné okolnosti přivést blíže k poznání našeho Zachránce. Nemáme záruku, že se bude dít vždy všechno podle našich představ – možná se dobra my osobně ani nikdy nedočkáme. Ale zaslíbení zůstává.

V tomto úkolu se soustředíme na to, jak Bůh změnil špatné na dobré v případech čtyř mladých židovských mužů, kteří byli odvedeni do cizí země. Díky neochvějné víře a oddanosti je Bůh mohl použít jako svědky své moci a záměrů. V různých zkouškách a utrpeních, jako byly například ohnivá pec a jáma lvová, Bůh nejen projevil svoji péči o Daniela a jeho přátele, ale navíc před pohany, znajícími jen své modly, ukázal svoji moc.

Přehled týdne: Křesťanská výchova v rodině ovlivní děti na celý život
Pokud chceme přežít v prostředí nevěřících, musíme si jasně definovat své zásady
Zásadovost a věrnost přináší v životě úspěch a uznání
Modlitba je základem pro řešení životně důležitých situací
Kde je hranice kompromisu v těžkých zkouškách?

DUCHOVNÍ ZÁKLAD

Většina z nás zná příběh o Danielovi a jeho přátelích, které zajal babylonský král Nebúkadnesar. Protože byli věrní, Bůh použil tyto mladé muže ke splnění svých plánů v Babylonu, tehdy nejmocnější říši světa. Příběh o Danielovi, Chananjáši, Míšaelovi a Azarjáši je ve velké míře svědectvím o věrné výchově jejich rodičů.

Židovské rodiny braly výchovu svých dětí velmi vážně. Důležitou součástí rodinného života bylo vyprávění příběhů. Rodiče měli dětem vyprávět o Božím vedení v dějinách jejich národa.

O jakém duchovním principu čteme v Dt 6,6.7 (také 4,9)? Je důležitý jen pro děti, anebo i pro nás všechny? Jak může každodenní osobní modlitba pomoci tento princip uplatnit i v našem životě?

Rodiče Daniela, Chananjáše, Míšaela a Azarjáše nemohli tušit, co jednou jejich syny potká. Ale díky věrnému, každodennímu náboženskému vyučování dali svým dětem silný duchovní základ na celý život. Je velmi důležité, aby se i dnes rodiče snažili udělat pro své děti totéž. Stálé připomínání zázraků, dobroty a Boží lásky může být stejně užitečné pro rodiče jako pro děti. I pro ty, kteří nemají děti nebo kterým děti už odrostly, je velmi důležité stále si připomínat Boží moc, existenci a dobrotu.

Jsi důsledný ve svých modlitbách? Jak mohou modlitby posilnit naši víru a pomoci nám nést účinné poselství o dobrém Bohu?

- ▶ Náboženská výchova v rodině dává dětem duchovní základ na celý život
- ▶ Připomínání si zkušeností Božího vedení formuje náš charakter
- ▶ Význam každodenní osobní modlitby

PRVNÍ ZKOUŠKY

Hned po příchodu do Babylonu bylo jasné, že Daniel, Chananjáš, Míšael a Azarjáš budou čelit mnohým pokušením a negativním vlivům.

Co představovalo první potenciální útok na jejich víru? Proč to mohlo mít velmi vážné důsledky? Da 1,4

To, co čteme a čemu jsme vystaveni, jednoznačně ovlivňuje naše myšlenky. Asi poprvé ve svém životě se tito mladí muži setkali s literaturou, která obhajovala hodnoty a názory, jež byly v rozporu s tím, co se učili doma. V babylonské literatuře byli konfrontováni s astrologií, falešnými bohy a různými mýty. Začal boj o jejich mysl, a tím vlastně i o jejich srdce. (Fp 4,8) A tělo, jak věda výstižně dokazuje, úzce souvisí s myšlením.

Které klíčové slovo ukazuje, proč Daniel a jeho přátelé nechtěli jíst královskou stravu? Da 1,8.12–14

To důležité slovo je neposkrvnit se. Těmto mladým mužům nešlo jen o zdravý život nebo nějaké výhody. Pro ně to byla zásadní otázka.

Jakou výmluvu mohli uvést, aby si omluvili jedení královské stravy?

Tyto čtyři mládenci se hned na začátku rozhodli, že zůstanou věrní, bez ohledu na to, co je to bude stát. Určili si vzor, podle kterého se budou řídit po celý zbytek svého pobytu v Babylonu, kde byla jejich víra mnohokrát zkoušena. Díky své věrnosti šířili mocné svědectví o Bohu.

Lidé mají často sklon omlouvat svá špatná rozhodnutí nebo jednání. V které oblasti tvého života se ti to stává? Jak můžeš tento nebezpečný zvyk překonat?

- ▶ To, co čteme, posloucháme a vidíme, silně ovlivňuje naše myšlení
- ▶ Pro Daniela a jeho přátele byla věrnost Bohu na prvním místě
- ▶ Pro život uprostřed nevěřících je důležité hned na začátku se rozhodnout věrně dodržovat své zásady

ŽÁDNÝ KOMPROMIS

Biblický příběh jasně říká, že Bůh zasáhl do života Babyloňanů – v tom, co se událo za vlády krále Nebúkadnesara a později i krále Kýra. Bůh je zde představen nejen jako Bůh Izraelců, ale všech národů.

Přečti si Iz 56,1–8. Zamysli se nad tím, kdy byl tento text napsán. Jaká je hlavní myšlenka těchto veršů?

Jak děj pokračuje? Z jakého důvodu Babyloňané změnili jejich jména? Da 1,6,7

Pro židovské rodiny byl význam jména velice důležitý. Rodiče vybírali jména svým dětem velmi pečlivě, protože připisovali duchovnímu životu svých dětí velkou hodnotu. Nebúkadnesarův hlavní dvořan dal čtyřem mladým židovským mužům nová babylonská jména, čímž chtěl z jejich myslí vymazat vzpomínku na pravého Boha a nahradit ji babylonskými božstvy.

Jméno Daniel (Bůh je můj soudce) bylo změněno na Beltšasar (strážce skrytých pokladů boha Baala), Chananjáše (Bůh je milostiv) přejmenoval na Šadraka (ctitel slunce), Míšael (Kdo je jako Bůh?) dostal jméno Měšak (zasvěcený babylonské bohyni) a Azarjášovi (Pán je můj pomocník) velitel přidělil jméno Abed-nego (služebník boha moudrosti Nega).

Každodenní oslovování novými pohanskými jmény bylo nejlepší cestou, jak je přivést k modloslužbě. Neměli jinou možnost než svá nová jména respektovat. Díky Božímu požehnání však brzy zaujali vysoké postavení na babylonském dvoru i ve vládě.

Po přípravě představuje Ašpenaz čtyři mládence králi. Ten s nimi rozmlouval a uznal, že mezi všemi se nenašel nikdo jako oni. (Da 1,19) „Pokud šlo o porozumění moudrosti, které od nich král vyžadoval, shledal, že desetkrát předčí všechny věštky a zaklínače, kteří byli v celém jeho království.“ (v. 20)

Jak úžasné je to svědectví o tom, co Bůh může vykonat prostřednictvím čtyř věrných mladých mužů. Z Jeruzaléma se dostali na dvůr nejmocnějšího člověka na světě. Příležitosti, která se jim naskytla, naplno využili. Před králem stáli jako svědkové Boží moci.

Proč tito čtyři mládenci považovali za přijatelné vzít si pohanská jména, ale jíst královskou stravu odmítli? Jak najít v životě správnou hranici mezi tím, co jsou jen věci kultury, a co jsou otázky morální nebo náboženské?

- ▶ Rodičovská výchova v dětství má velký význam na celoživotní orientaci
- ▶ Jména v židovské i babylonské kultuře měla hluboký duchovní význam
- ▶ Věrnost v zásadách víry a morálky přináší v životě požehnání a úspěch

VYKLADAČ SNŮ

Daniel a jeho přátelé dosáhli nejvyššího postavení na dvoru tehdejší největší světové říše – Babylonu. Jak to však na královských dvorech bývá, čekaly je tam další nástrahy.

Přečti si Da 2,1–13 a odpověz na následující otázky:

Jak se hvězdopavci a mudrci pokoušeli oklamat krále?

Jak král zamezil tomu, aby jim jejich lest vyšla?

Která slova mudrců prozrazují, že nebyli schopni splnit králův rozkaz? Proč později právě tato slova svědčí o Boží moci?

Bůh už předtím dal Danielovi dar vykládat sny a vidění (Da 1,17), ale Daniel si nechtěl počínat troufale a zneužívat jej. Šel za svými třemi přáteli a naléhal na ně, aby se modlili (Da 2,18), protože bez Božího zásahu je postihne stejný úděl jako mudrce na králově dvoru.

Přečti si Danielovu modlitbu vděčnosti. (Da 2,20–23) Co je podstatou jeho modlitby? Jakou naději a povzbuzení z ní můžeme čerpat, ať už se ocitneme v jakékoli situaci?

Zřejmě znáte konec tohoto příběhu. (Pokud ne, dočtěte si jej.) Přemýšlejte, co to asi znamenalo pro vládce největší světové říše, poklonit se na svém dvoru před jakýmsi zajatým cizincem! (v. 46–48) Na krále to očividně zanechalo silný dojem. Prostřednictvím Daniela Bůh ušetřil životy mudrců v celém Babylonu. V srdci pohanského krále vzklíčilo semínko víry v pravého Boha. Daniela a jeho přátele povýšil do vyšších pozic, kde mohli více svědčit o svém Bohu.

- ▶ Obstát v pohanském prostředí si vyžaduje každodenní zápas o vlastní víru
- ▶ Modlitba s přáteli pomáhá najít východisko v těžkých životních situacích
- ▶ Věrnost Božích následovníků vede i pohany k vyznávání pravého Boha

DVĚ NEJVĚTŠÍ ZKOUŠKY

Dvě největší zkoušky poskytly Danielovi a jeho přátelům příležitost veřejně svědčit o pravém Bohu, a to velmi vlivným způsobem.

Přečti si Da 3, kde je zaznamenána zkouška víry, ve které se ocitli tři hebrejští mládenci.

Co pověděli mládenci králi? Je takovýto postoj důležitý i pro nás? Da 3,16–18; viz také Mt 10,28

V Da 3,28–30 se dočítáme, jaký dojem na krále zanechalo to, co viděl. Díky věrnosti těchto mladých mužů se po celém pohanském světě rozšířilo mocné svědectví o živém Bohu.

Pokud ti to čas dovolí, přečti si příběh o Danielovi v jámě lvové (Da 6). To byla další zkouška víry, tentokrát však za kralování nového krále.

Co dokazuje, že tento král už věděl o moci Danielova Boha?

Jaké svědectví vydává Darjaveš o Bohu? Je toto svědectví správné a výstižné? Může Bůh zjevit pohanům svoji moc a moudrost i bez psaného slova?

Představ si, že by se tito Židé v obou případech rozhodli pro kompromis, aby si zachránili život. Jak lehce by se dalo v obou situacích najít snadnější řešení. Oni však zůstali ve všem Bohu věrní a výsledkem bylo, že pomohli šířit poznání pravého Boha.

Kolikrát se stalo, že jsi hledal lehčí cestu a rozhodl se pro kompromis, přestože jsi věděl, že to není správné? Jak ses cítil? Jak se můžeš posilnit ve víře, abys při další příležitosti jednal tak, jak to považuješ za správné?

- ▶ Pravost víry se dokazuje ve zkouškách, kdy jde skutečně o všechno, ale i v každodenních malých rozhodnutích
- ▶ Zásadovost je pro nevěřící nejsilnějším svědectvím víry
- ▶ Proč máme tendenci dělat v těžkých situacích kompromisy?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Od slávy k úpadku si přečti kapitoly Daniel v Babylónu, Nebúkadnesarův sen a V ohnivě peci (SÚ 180–193; PK 477–513).

„Stejně jako Bůh povolal Daniela, povolává i nás, abychom se stali jeho svědky v dnešní společnosti. Chce, abychom představovali světu principy jeho království. Mnozí čekají, že jim bude svěřen nějaký důležitý úkol, a přitom denně přehlíží mnoho drobných povinností, při jejichž plnění by mohli projevit svou víru. A zatímco čekají na velkolepou příležitost, při které by osvědčili své nevšední nadání, jejich život se rychle krátí.“ (SÚ 183; PK 487.488)

„Zprávy o zázračném vysvobození Hebrejců z plamenů ohně se prostřednictvím vyslanců z mnoha národů, které Nabúkadnesar pozval k zasvěcení sochy, rychle roznesly do nejrůznějších zemí světa.“ (SÚ 193; PK 512)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jak je možné najít v životě správnou hranici mezi tím, co jsou jen věci kultury, a co jsou otázky morální nebo náboženské?**
- 2. Příběhy v knize Daniel jsou mocným poučením o tom, že díky věrnosti Bohu v těžkých okolnostech mohli jeho následovníci svědčit o Bohu ostatním lidem. Mnozí z nás však zřejmě slyšeli i příběhy lidí, kteří s pocitem, že jednájí v Božím jménu, učinili špatné rozhodnutí nebo přišli o život. Podle čeho máme v těžké situaci zjistit, zda stát pevně za svým, nebo zda bude naše svědectví účinnější, když projevíme ochotu ke kompromisu?**
- 3. Určitě znáte příběh o Danielovi v jámě lvové a o Janu Křtiteli. Jak máme rozumět tomu, že oba příběhy věrnosti měly zcela opačný konec?**

Shrnutí

Kniha Daniel popisuje zkušenost čtyř mladých mužů, kteří tváří v tvář těžkým zkouškám víry zůstali věrni svým zásadám a svému Bohu. Jejich věrnost byla dramatickým svědectvím nejen pro obyvatele a vládcu Babylonu, ale i pro obyvatele okolních národů.

FILIP

**Biblické texty na tento týden: Sk 6,3; 8; Ř 12,6-8;
1 K 12,1-11.27-31; 1 Tm 3,8-12**

Základní verš

Všichni lidé byli zaujati Filipovými slovy, když je slyšeli, a když viděli znamení, která činil. (Sk 8,6)

Hlavní myšlenka

Dobrá zpráva, kterou Filip zvěstuje, měla v Samaří velký ohlas. Vlivný pohanský Etiopan přichází ke Kristu. Když svůj život odevzdáme Bohu, může skrze nás udělat pro své království cokoli.

Utekl před pronásledováním, měl konflikt s mužem praktikujícím magii, vyháněl nečisté duchy, uzdravoval ochrnuté a chromé, pokřtil bohatého Etiopana z královského dvora, byl fyzicky přenesen Duchem svatým do vzdáleného místa. Filipův život rozhodně nebyl jednotvárný nebo nudný.

Když lidé myslí na křesťanství, představují si dlouhá kázání v kostelech, seznamy toho, co se smí a nesmí dělat, otráveně vypadající lidi se zklamaným výrazem ve tváři. Takovéto stereotypy – přestože jsou často realitou – mají s biblickou zprávou společného jen velmi málo. Následovat Ježíše znamená mít ten nejobtrodružnější život, jaký se dá.

V tomto úkolu budeme mluvit o Filipově životě a poslání. Když byl oddělen ke službě, jeho svět získal zcela nový rozměr. Tím, že ho v rané církvi zvolili za jednoho ze sedmi diakonů, jeho život nabral směr, o jakém nikdy netušil. Osobně zvěštoval evangelium o Ježíši v Samaří a nepřímo i na africkém kontinentě.

Přehled týdne: Služba diakona byla v prvokřesťanské církvi významným posláním
Pronásledování pomáhá při šíření evangelia do jiných oblastí
Duch svatý vede lidi, aby v zájmu zvěstování byli ve správný čas na správném místě
Duchovní dary pomáhají církvi lépe plnit její základní misijní poslán
Obětavý diakon se v moci Ducha svatého mění v nadšeného evangelistu
V misijní službě nikdo neobstojí sám; vždy potřebujeme dobré spolupracovníky

POVOLÁN KE SLUŽBĚ

Církev v Jeruzalémě vybrala Filipa a dalších šest mužů, aby sloužili jako diakoni. Řecké slovo přeložené v tomto případě jako diakon – „diakonos – se na jiných místech Nového zákona překládá jako sluha, služebník. Svým učedníkům a zástupu Ježíš řekl: „Kdo je z vás největší, bude váš služebník (dosl. váš diakon).“ (Mt 23,11) Když předpovídal svoji smrt, řekl: „Kdo mně chce sloužit, ať mě následuje, a kde jsem já, tam bude i můj služebník (diakon)...“ (J 12,26)

Jakou představu si můžeme udělat o Filipově povaze na základě textů Sk 6,3 a 1 Tm 3,8–12?

Jaký obraz o tehdejší církvi nám podávají verše Sk 2,46.47 a 4,32.33?

Období vzájemné lásky a oddanosti však netrvalo dlouho. Později nastala vážná krize. (Sk 6,1) Přestože v té době téměř všichni noví křesťané byli ze Židů, existovaly mezi nimi dvě skupiny Židů – řečtí Židé, kteří se nenarodili v Izraeli, mluvili řecky a chápali věci z pohledu řecké kultury; a hebrejští Židé, kteří mluvili aramejsky nebo hebrejsky a jejichž pohled na svět vycházel z Tóry. Jak církev rostla, řečtí Židé si začali stěžovat, že při rozdělování jídla jsou jejich vdovy zanedbávány a větší pozornost se věnuje hebrejským Židům.

Ve snaze vyřešit tento první vážný problém ve společenství se sešlo dvanáct apoštolů a uskutečnili jednu z klíčových strategií dobrého vůdcovství, která spočívá v přenesení zodpovědnosti a zmocnění ke službě. Tak byli někteří bratři pověřeni sloužit jako diakoni.

Kolik času promarní tvůj sbor řešením sporů mezi členy? Jak můžeš přispět k tomu, aby se tvůj sbor zaměřil na záchranu ztracených?

- ▶ Diakon = služebník; nejde však o ponižující, podřadnou službu, ale o nejvznešenější poslání
- ▶ Napětí mezi Židy hebrejského a řeckého původu řeší církev ustanovením diakonů
- ▶ Prvořadým posláním církve je zvěstování evangelia, ne zaobírání se vlastními problémy

MISIONÁŘ V SAMARĚ

Když v biblickém záznamu čteme o Filipovi podruhé, nachází se v Samaří ležícím severně od Judska. Ježíš předpověděl, že jeho následovníci budou svědky nejen v Jeruzalémě, ale i „v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země“ (Sk 1,8). Nyní se Filip podílí na uskutečnění tohoto proroctví, ale zřejmě ne takovým způsobem, jak by si to představovali někteří věřící.

Filipa jako misionáře do Samaří nevyslali vedoucí představitelé církve. Tato cesta nebyla součástí plánu celosvětové misie první církve s cílem přinést evangelium na bílá místa.

Co způsobilo, že Filip utíká do Samaří? Co dělali rozptýlení věřící poté, co se rozprchli? Sk 8,1–5

Po ukamenování Štěpána zesílilo pronásledování křesťanů ze strany Saula a jemu podobných. Všichni věřící – kromě dvanácti apoštolů – se rozprchli. Je to zřejmě první doklad o existenci podzemní církve v dějinách. Od té doby jsme mnohokrát viděli Boží věrné následovníky skrývat se pro svoji víru. I dnes jsou v mnohých částech světa křesťané, kteří se mohou setkávat jen tajně.

Všude, kde se věřící rozprchli, „začali kázat evangelium“ (Sk 8,4). Právě pronásledování způsobilo, že se dobrá zpráva šířila mnohem rychleji. Můžeš uvést i jiný podobný příklad?

Prvním křesťanům nastala těžká doba. Byli nuceni opustit své domovy, rozejít se do cizích oblastí a žít ve strachu z dalšího útoku. Filip měl čtyři dcery a také jeho rodina přežila toto náročné období. (Sk 21,9) Ale i přes nelehké okolnosti Filip a ostatní křesťané nepřestali věrně šířit dobrou zprávu o Ježíši.

I přes zkoušky a pronásledování věřící usilovně šířili poselství. Proč? Uvědomovali si své poslání? Proč mnohým z nás chybí vědomí poslání? Může to způsobovat naše zahleděnost do sebe a přehnané zaobírání se vlastními problémy? Copak nás netrápí potřeby ztraceného světa?

- ▶ Filip se do Samaří nedostal jako vyslaný misionář, ale jako uprchlík
- ▶ Pronásledování pro evangelium nemusí být brzdou šíření evangelia
- ▶ Misie je pro pravé učedníky prvořadým posláním, které plní bez ohledu na těžkosti

PŘÍLEŽITOST VYDÁVAT SVĚDECTVÍ

Jako adventisté často mluvíme při naší misii o tom, jak vstoupit na „bílá místa“. Předsudky jsou však často důvodem, proč nemůžeme na mnohých místech přímo začít hovořit o Ježíši nebo o Bibli. Osobní přátelství je asi neúčinnější způsob navázání kontaktu. Když se s lidmi spřátelíme, často se nás začnou ptát, čemu věříme.

Přečti si Sk 8,26–39, kde je zaznamenaný příběh o Filipovi a etiopském dvořanovi. Pak odpověz na následující otázky:

Co podnítilo Filipa jít ve správný čas na pravé místo? Jaké důležité poselství je ukryto v odpovědi?

Jaký způsob navázání kontaktu Filip použil, aby začal svědčit tomuto člověku? Jakou dvořanovu potřebu mu pomohl naplnit? Jaké poučení si z toho můžeme vzít?

Jaký požadavek musel dvořan splnit, aby byl pokřtěný? Co z toho vyplývá pro nás?

Tento Etiopan šel do Jeruzaléma na bohoslužbu a je předpoklad, že se vracel zklamaný. Velice rychle asi zjistil, že jako pohan a eunuch byl prohlášen za nezpůsobilého zúčastnit se bohoslužeb.

Když se dozvěděl o Ježíši, který svojí smrtí „zbořil zeď, která rozděluje a působí svár“ (Ef 2,14), v jeho zklamání zazářilo nové světlo. V reakci na úžasnou zprávu, kterou uslyšel, dvořan poprosil Filipa, aby ho pokřtil. Je to první zmínka o tom, že pohan – bohatý a vlivný Afričan – se stal křesťanem.

Jak často máš příležitost hovořit o své víře? Využíváš tyto příležitosti? Co bys mohl dělat lépe?

- ▶ Různé situace otevírají různé možnosti vydat svědectví o své víře
- ▶ Bůh vede své služebníky, aby byli ve správném čase na správném místě a použili ta pravá slova
- ▶ Po jednom setkání s Filipem se bohatý a vlivný Afričan stává prvním křesťanem a současně prvním evangelistou na africkém kontinentě

OBDAROVANÝ KE SLUŽBĚ

Jako Ježíšovi následovníci jsme dostali duchovní dary, abychom plnili úkol, kterým nás Bůh pověřil. Duchovní dary byly v životě rané křesťanské církve velmi důležité. Nové věřící vedly k horlivosti v misii. Apoštol Pavel věřícím v Korintu napsal, že nechce, aby nevěděli o duchovních darech. (1 K 12,1) Řecké slovo, které Pavel používá pro dary – charizmata – zdůrazňuje, že jde o dary milosti, které jsme si ničím nezasloužili.

Pátý věroučný článek Církve adventistů sedmého dne hovoří o působení Ducha svatého. Je v něm psáno: „... obdarovává církev duchovními dary“ (Adventisté sedmého dne věří... , str. 84). To je důležitá myšlenka. I když dary jsou dávány prostřednictvím jednotlivců, jsou to vlastně dary pro službu církvi.

Duchovní dary nebyly nikdy dány pro užitek a vzdělání jednotlivých věřících. Vždy jsou dávány ve spojení s misí a službou. Věřící dostávají duchovní dary, aby mohli být přínosem pro církev v jejím poslání vůči světu.

Filipova zkušenost ze Samaří není detailně zaznamenána. (Sk 8,4–8) V určité chvíli mu Bůh dává výjimečný duchovní dar a Filipa diakona mění na Filipa evangelistu. Pro Filipa to musela být důležitá změna, přejít od služby diakona v Jeruzalémě k službě zvěstování evangelia, uzdravování nemocných a vyhánění nečistých duchů v Samaří.

V Bibli jsou dvě místa, která jsou pro pochopení duchovních darů velmi důležitá, a sice Ř 12,6–8 a 1 K 12,1–11.27–31. Přečti si tyto texty a porovnej je se Sk 8,4–8. Jaké duchovní dary se u Filipa projevíly a jak je využil?

„Všichni lidé byli zaujati Filipovými slovy, když je slyšeli, a když viděli znamení, která činil.“ (Sk 8,6) Jak bylo ve Filipově misii spojeno zvěstování evangelia s praktickou službou? Musí být pomoc vždy spojená se zázraky? Jakou konkrétní službou můžeme otevřít srdce lidí k vyslechnutí evangelia?

- ▶ Duch svatý obdarovává církev duchovními dary, aby mohla účinněji nést evangelium
- ▶ Obětavý diakon Filip se mění v nadšeného evangelistu
- ▶ Zvěstování evangelia bývá zpravidla spojeno s naplněním potřeb lidí

FILIP A MÁG ŠIMON

Když se apoštolové v Jeruzalémě doslechli o velkém úspěchu v Samaří, vyslali Petra a Jana, aby navštívili Filipa a nové věřící. Do Samaří přišli v době, kdy mohli nejlépe podpořit Filipa v jeho práci. Nejprve se modlili, aby i noví věřící přijali Ducha svatého. To Filip zřejmě nedělal. Potom pomohli Filipovi vyřešit problém s bývalým čarodějem Šimonem.

Přečti si Sk 8,9–25, kde je zaznamenán příběh o Šimonovi, Filipovi, Petrovi a Janovi. Pak odpověz na následující otázky:

Proč zázraky a jiné nadpřirozené projevy nejsou spolehlivým důkazem, že jejich původ je u Boha?

Šimon chtěl získat správnou věc, ale nesprávným způsobem. Co je špatného na tom, když někdo chce udělovat Ducha svatého druhým? Jaká pohnutka, na základě Petrovy reakce, se skrývala za Šimonovou prosbou?

V čem se podobala Petrova reakce na Šimona Ježíšově reakci na Petra? Mt 16,21–27

Kde v tomto příběhu vidíme Kristovu milost a evangelium o odpuštění?

Přestože víme, jak moc byl Filip obdarován, vidíme, že i on potřeboval pomoc. To vysvětluje, proč za ním přišli Petr a Jan. Pro nás je v tomto příběhu důležité poučení – nikdo není dost dobrý ani dostatečně obdarovaný k tomu, aby Boží dílo konal sám. Všichni potřebujeme pomoc ostatních.

I když Šimon uvěřil a byl pokřtěn, přece si chtěl koupit moc, aby mohl udělovat Ducha svatého. Když jsi začal chodit s Bohem, možná jsi v první horlivosti také dělal některé nedomyšlené věci. Může ti to pomoci být tolerantnější vůči nově obráceným křesťanům?

- ▶ Petr a Jan přicházejí podpořit Filipa a pomoci mu
- ▶ V církvi se dary, které uděluje Duch svatý, navzájem doplňujeme
- ▶ Dar Ducha svatého není zboží, které by se dalo prodat, ani věc, které by se dalo zmocnit

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Poslové naděje a lásky si přečti kapitolu Poselství naděje v Samaří (PNL 59–63; AA 103–111).

„Tento případ nám ilustruje, jak se Bůh stará o svoje děti. Povolal Filipa z jeho úspěšného působení v Samaří, aby přešel přes poušť a šel do Gázy posloužit jedinému člověku, který měl mnoho otázek. Ochota, s jakou eunuch přijal evangelium a jednal podle své víry, je dobrým poučením i pro nás. Bůh chce, abychom také tak ochotně přijali a vyznali Krista, abychom ho ochotně poslouchali a odpověděli na jeho volání ke službě. Eunuch byl člověk s dobrou pověstí, který zastával vysoké a zodpovědné postavení. Díky jeho obrácení se evangelium dostalo až do Etiopie, kde mnozí přijali Krista a vyšli ze tmy pohanství do jasného světla křesťanství.“ (3SP 305)

Otázky k přemýšlení

- 1. Kolik času promarní tvůj sbor řešením sporů mezi členy? Jak můžeš přispět k tomu, aby se tvůj sbor zaměřil na záchranu ztracených?**
- 2. Mluvili jsme o tom, že hned na začátku vznikly v církvi etnické spory. I dnes existují v různých částech světa mezi členy podobná napětí. Projevuje se to i ve vašem sboru? Jak můžeš jako jednotlivec pomoci sboru uvědomit si, že je to v rozporu se všemi principy evangelia?**
- 3. Filip pokřtil eunucha hned, jak přijal Ježíše za svého Spasitele. Proč to tak dnes většinou neděláme? Je to tak správně, nebo není?**
- 4. Jaké potřeby má vaše město nebo společnost, které byste mohli naplnit a otevřít tak cestu k oslovení lidí evangeliem? Jak bys mohl pomoci ty osobně?**

Shrnutí

Filip je příkladem toho, co Bůh může učinit prostřednictvím člověka, který mu zasvětil svůj život. Ať už svědčil etiopskému dvořanovi, zvěstoval evangelium pohanům v Samaří nebo mágovi Šimonovi, Filipovým osobním cílem bylo vyvýšit jméno Ježíše Krista.

PROROK IZAJÁŠ

Biblické texty na tento týden: Lv 16,30; 17,11; Iz 6,1-10; 49,6; Jr 3,22; Mt 28,18-20; Žd 1,2

Základní verš

*Vtom jsem uslyšel hlas Panovníka: „Koho pošlu a kdo nám půjde?“
I řekl jsem: „Hle, zde jsem, pošli mne!“ (Iz 6,8)*

Hlavní myšlenka

Izajáš byl významný prorok, který žil v 8. století před Kristem. Napomínal lid za hřích a korupci, bojoval za právo a spravedlnost a předpovídal příchod Mesiáše. Jak souvisí jeho poslání s naším?

Hlavním Izajášovým úkolem bylo reformovat judské království. Káral hřích, zkaženost a vzpouru národa proti Bohu.

Izajášovo poslání však ve velké míře přesáhlo nápravu Judska. Izajáš viděl den, v němž Judsko představí světu Pána Boha. Judsko se nemělo zahledět do sebe. Bylo mu svěřeno poslání určené všem národům. Izajáš cituje, co mu Bůh řekl: „Já Hospodin jsem tě povolal ve spravedlnosti a uchopil tě za ruku; budu tě opatrovat, dám tě za smlouvu lidu a za světlo pronárodům.“ (Iz 42,6)

Toto významné vidění o misii na celém světě pak upadlo v následujících letech do zapomnění. Jeho naplnění sledujeme až ve službě Ježíše a v působení apoštolů, jak ho popisuje kniha Skutky. I my jsme povoláni stát se v dnešní době součástí naplnění tohoto vidění.

Přehled týdne: Pozoruhodná zkušenost vidění Boží přítomnosti
Očištění Božího posla
Osobní rozhodnutí jít a plnit Boží pověření
Bůh dělal v každé době všechno pro to, aby zachránil lidstvo
Naším posláním je nést evangelium do celého světa

BĚDA MI!

Co se stalo Izajášovi? Iz 6,1–6

Ve vidění Bůh přenesl Izajáše do nebeské síně, kde viděl samotného Boha sedět na „vysokém a vznošeném trůnu“ (Iz 6,1).

Ve vidění se Izajášovi naskytl úžasný pohled. Vidí lem Božího roucha naplňující chrám a šestikřídlé létající bytosti zvané serafové. Slyší, jak oslavují Boha. Jejich hlasy musely být mohutné, protože se zachvěly prahy dveří a chrám se naplnil dýmem.

Porovnej Izajášovo vidění s viděními ostatních, kteří měli možnost zahlédnout něco z Boží slávy. Jak tito lidé reagovali? Co si díky tomu uvědomujeme o nás a našem vztahu ke Stvořiteli? Ex 20,18.19; Sd 13,22; Jb 42,5.6; Zj 1,17

Když Izajáš viděl „Krále, Hospodina zástupů“, nařkal: „Běda mi, jsem ztracen. Jsem člověk nečistých rtů a mezi lidem nečistých rtů bydlím...“ (Iz 6,5)

Hebrejské slovo pro „ztracený“ („již zahynu“ – PBK) znamená odřezat, přerušit, zničit nebo ukončit. Na jiných místech je toto slovo přeloženo jako hynout (Ž 49,12.20) a zničit (Oz 4,6). Uvedené slovo naznačuje, že prožitá zkušenost Izajáše zcela zničila. Jediněčná možnost nahlédnout do nebes mu pomohla uvědomit si, kým vlastně je v porovnání se svým Tvůrcem.

Co vyvolalo u Izajáše takovou reakci? Proč musel přijít Ježíš v lidském těle, aby nám zjevil, kým Bůh vlastně je?

- ▶ Izajáš zažívá úžasnou zkušenost – vidí Boží slávu
- ▶ V Boží přítomnosti si člověk uvědomuje svoji malost a ztracenost
- ▶ Ježíš přichází v těle, aby nám zjevil osobního Boha

HŘÍCH JE ODSTRANĚN

Izajášovo setkání s Bohem je výjimečnou událostí. Popisuje ji jako zkušenost, která zapůsobila na všechny jeho smysly – vidí serafy se šesti křídly a Boha, sedícího na trůnu. Slyší burácející hlasy serafů. V chrámě cítí dým a vnímá, jak se seraf dotýká žhavým uhlíkem jeho rtů. (Iz 6,1–6)

Izajáš se poté, co zažil Boží slávu, zmocňuje pocit nehodnosti. Slova z Iz 6,5 jsou vyznáním jeho hříchu a špatností jeho lidu.

Proč je kladen takový důraz na „nečisté rty“? Dopustil se Izajáš a jeho lid hříchu jen tím, co mluvili? Čeho by to mohlo být symbolem? Př 13,3; Mt 12,37; L 6,47

Jen co Izajáš vyzná svoji nehodnost, bere seraf z nebeského oltáře žhavý uhlík a dotýká se jeho rtů.

Jakým způsobem byl Izajáš očištěn? Co tento čin symbolizuje? Co pro nás znamená očištění rtů? Iz 6,6.7

Izajáš, muž nečistých rtů, nemá sám o sobě Bohu co nabídnout. Ale díky tomu, co učinil Bůh, je Izajášův hřích odstraněn. Hebrejské slovo přeložené jako „odňat“ („shlazen“ – PBK) pochází ze slovního základu, které se většinou překládá jako smířit, napravit. (Ex 29,36; 30,10; Lv 16,30; 17,11) Izajáš by totiž bez Božího zásahu, bez toho, aniž by byl odňat či přikryt jeho hřích, nemohl pro Pána Boha nic udělat. Nejprve musel být očištěn, až poté ho mohl Hospodin použít.

Co ve tvém životě stojí v cestě tomu, aby tě mohl Bůh použít? Čemu se musíš naučit, aby byl tvůj hřích odstraněn?

- ▶ Muž, který si uvědomuje, že je hříšný
- ▶ Očištění jako dar z Boží přítomnosti
- ▶ Uvědomění si vlastního stavu a očištění – až potom služba

„ZDE JSEM, POŠLI MNE!“

Když Izajáš slyší Hospodinův hlas, okamžitě odpovídá: „Hle, zde jsem, pošli mne!“ (Iz 6,8) Všimni si, že Izajáš odpovídá dřív, než se doví podrobnosti o úkolu, který mu bude svěřen. (Žd 11,8)

Izajáš neodpovídá proto, že by byl přesvědčen o svých schopnostech, darech či o svém nadání. Nemotivuje ho ani možnost vykonat kus dobré práce. Neodpovídá proto, že by se mu líbil svěřený úkol (vždyť ani neví, co po něm Bůh bude chtít). Izajáš odpovídá s vědomím, že i když on je nehodný, Bůh je dobrý; i když on je bezmocný, Bůh je všemocný; i když to možná nebude úkol, který by si sám vybral, je to úkol, který mu vybral Bůh.

V Mt 28,18–20 si přečti velké pověření – asi to nejdůležitější v celém Písmu – jít a učit všechny národy. Pozorně si přečti první část. Proč tuto část nesmíme přehlédnout?

Jediným důvodem, proč můžeme jít a učit všechny národy, je, že jdeme v moci Toho, který má veškerou moc na nebi i na zemi. Kdybychom měli jen svoji sílu, nemohli bychom jít. Kdybychom se spoléhali jen na vlastní šikovnost a moudrost, nemohli bychom jít. Za naším posláním stojí Ježíš, který má všechnu moc na nebi i na zemi. (Sk 17,28; Žd 1,2; Ko 1,16)

Pokud jsme k tomu ochotní, Bůh nám dá sílu, kterou ke splnění svěřeného úkolu potřebujeme. On očistil Izajášovy rty (Iz 6,7), dal Marii svatého Ducha a „moc Nejvyššího“ (L 1,35). Ježíš prosil za Petra (L 22,32) a pomazal Saula Duchem svatým (Sk 9,17.18). Proč bychom si měli myslet, že v této době nám nedá tolik jako našim předchůdcům?

Máš radost, že můžeš pracovat pro Pána? Jak se můžeš naučit spoléhat na Boží moc, ne na své dary, ať už jsou jakékoli?

- ▶ Izajáš odpovídá kladně na Boží výzvu ke službě
- ▶ Evangelium končí „velkým pověřením“, které je výzvou pro každého křesťana
- ▶ Co mi osobně brání plnit v Boží moci pověření jít a zvěstovat evangelium?

POVĚŘENÍ IZAJÁŠE

Přečti si, čím Bůh pověřil Izajáše. Jak rozumíš tomuto Božím pověření? Iz 6,9.10

Ve většině překladů tyto verše vyznívají, jako by Bůh záměrně otupil srdce a mysl lidí. Když však tyto verše přečteme pozorně, vycítíme v nich náznak ironie. Proč Bůh – který jindy neustále prosí svůj lid, aby ho poslouchal, chápal, otevřel mu své srdce, poznával jej, hleděl na něj, vrátil se k němu a nechal se jím uzdravit – vyjádřil své poselství právě tímto způsobem?

Jak máme porozumět následujícím veršům vzhledem k tomu, co jsme právě četli u Izajáše?

Dt 30,6 _____

Př 2,1-6 _____

Jr 3,22 _____

Jr 4,1 _____

Bůh často ústy proroků vyzývá svůj lid, aby mu naslouchali, byli poslušní, vrátili se k němu, nechali se jím vyléčit. Často však toto volání zůstalo nevyslyšeno. Tyto verše pravděpodobně ukazují, že Bůh ví, jak lidé zareagují na Izajášovu výzvu. Bůh tady neříká, co by chtěl, aby se stalo, nebo že takový stav lidem způsobí. Spíše tím ukazuje, že když budou lidé ustavičně zavrňovat Izajášova varování, jejich srdce se postupně otupí. To však neznamená, že by Izajáš nebo Bůh chtěli, aby k tomu došlo. Naopak, v celém Písmu čteme Boží výzvy, aby lidé činili pokání. Jak ale víme, mnozí je odmítli.

A jak je tomu dnes? V čem jsme jiní a v čem se podobáme lidem, kteří žili v době Izajáše? Možná se zdá, že pro druhé mnoho neděláme. Co ale můžeme udělat osobně ve svém životě? Můžeme si být jistí, že duchovně nedopadneme stejně jako lidé, o kterých píše Izajáš?

- ▶ Boží záměr v každé době je zachránit svůj lid
- ▶ Neustálé odmítání Boží nabídky záchranu
- ▶ Co se pro nás ještě dá udělat, když trvale odmítáme Boží výzvy?

SVĚTLO NÁRODŮM

Izajášovo poslání přesahovalo reformu Judska. Dostal také vidění o Jeruzalému, který se má vypínat nad všechny ostatní vrcholy a má se stát světlem pro všechny národy. „I stane se v posledních dnech, že se hora Hospodinova domu bude tyčit nad vrcholy hor ... a budou k ní proudit všechny pronárody.“ (Iz 2,2)

Jaký je náš úkol vůči tomuto světu? Zj 14,6

Jaký úkol dal Bůh Judsku? Ztotožňujeme se i my s tímto pověřením? Iz 42,6.7

Jak na nás působí poselství verše Iz 49,6?

Až do konce sedmdesátých let 19. století si církev adventistů neuvědomovala své povolání jít do cizích zemí. První adventisté se domnívali, že jejich posláním je zvěstovat evangelium jen různým skupinám lidí v Severní Americe. Amerika byla multikulturní společností a první adventisté si mysleli, že osloví každý národ, pokolení, jazyk a lid právě ve své zemi.

Brzy si však mladá církev uvědomila, že její představy byly příliš omezené. Rozšířila svoji činnost a začala organizovat církev v Asii, Africe, Evropě, Pacifiku a všude po celém světě. To je dílo, kterého se my jako jednotlivci můžeme různým způsobem účastnit.

Jakým způsobem se můžeš ty nebo tvůj sbor zapojit do tohoto díla a „nést spásu až na sám konec země“ (Sk 13,47)?

- ▶ Poslání Božího lidu je být světlem pro všechny národy
- ▶ Posun v chápání misijního pověření Církve adventistů sedmého dne
- ▶ Poslání nést evangelium do celého světa se týká i mne na místě, kde žiji

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Od slávy k úpadku si přečti kapitolu Izajáš (SÚ 117–119; PK 303–310).

„Ujištění o definitivním naplnění Božího záměru dodalo Izajášovi odvalu. Co když se ostatní země spojí proti Judsku? Co když se Pánův posel setká s protivenstvím a odporem? Izajáš viděl krále, Hospodina zástupů, slyšel píseň serafů „Celá země je plná jeho slávy“ (Iz 6,3), dostal zaslíbení, že Hospodinovy posly k odpadlému Judsku bude provázet usvědčující moc Ducha svatého. Tak tento prorok sesbíral odvalu k práci, která ho čekala.

Během své dlouhé a náročné služby si stále připomínal toto vidění. Více než čtyřicet let stál před obyvateli Judska jako prorok naděje a stále směleji a odvážněji předpovídal budoucí vítězství této církve.“ (E. G. Whiteová v RaH, 11. března 1915)

„Výzvy, které prorok pronesl v Judsku, nepřišly nazmar. Mnozí přestali uctívat modly a naučili se vnímat Stvořitelovu lásku, milost a jeho laskavý soucit. A v období temna, které mělo brzy přijít, měla prorokova slova nést své ovoce a dát podnět k reformě. Díky nim budou mnozí moci poznat toho, který je nade vše krásný. Budou jim odpuštěny hříchy a Bůh se stane jejich chloubou. S radostí budou vyznávat: ‚Hospodin je náš zákonodárce, Hospodin je náš soudce, Hospodin je náš král, on nás spasí.‘ (Iz 33,22)“ (SÚ 122; PK 320)

Otázky k přemýšlení

- 1. Proč prorok nikdy není oblíbený? Představ si, že by byl Izajáš dnes prorokem v církvi adventistů. Co myslíš, že by musel říkat? Bylo by jeho poselství jiné? Jaký je náš postoj k Ellen Whiteové? Není náš postoj vůči ní stejný, jaký byl postoj Izraelců vůči jejich prorokům?**
- 2. Jaký úkol sehráváme (jako sbor) v celosvětovém poslání Církve adventistů sedmého dne? Umíme vyvážit naše vlastní potřeby a naše poslání v místě, kde žijeme, s Boží výzvou šířit toto poselství světu? Jak být věrný v obou případech?**

Shrnutí

Prorok Izajáš přijal od Boha pověření, které bylo nepopulární a v mnohém ohledu nevděčné. Podle tradice právě kvůli tomuto poslání nakonec tragicky zahynul. Přesto díky jeho službě nastala v životě mnohých lidí změna. Moc Božích slov vyřknutých skrze Izajáše pocítujeme i dnes.

POUŽITÉ ZKRATKY

ČEP	Český ekumenický překlad	BC	The Seventh-day Adventist Bible Commentary, sv. 1–9.
PBK	Překlad Bible kralické	RaH	Adventní přehled a sobotní hlasatel (časopis)
SNC	Překlad Slovo na cestu		

DÍLA E. G. WHITEOVÉ

AA	The Acts of the Apostles –	Ev	Evangelism
PNL	Poslové naděje a lásky (2005)	GW	Gospel Workers
COL	Christ’s Object Lessons –	MH	The Ministry of Healing –
PM	Perly moudrosti (2006)	ŽNP	Život naplněný pokojem (2006)
DA	The Desire of Ages –	PK	Prophets and Kings –
TV	Touha věků (2002)	SÚ	Od slávy k úpadku (2007)
Ed	Education –	SM	Selected Messages, sv. 1.2
VYCH	Výchova	T	Testimonies, sv. 1–9

ZÁPADY SLUNCE

červenec	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
4. 7.	21. 12
11. 7.	21. 07
18. 7.	21. 01
25. 7.	20. 53

srpen	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
1. 8.	20. 42
8. 8.	20. 31
15. 8.	20. 18
22. 8.	20. 05
29. 8.	19. 50

září	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
5. 9.	19. 35
12. 9.	19. 20
19. 9.	19. 05
26. 9.	18. 49

SBÍRKY VE 3. ČTVRTLETÍ 2008

Ve 3. čtvrtletí 2008 jsou finanční prostředky z misijních sbírek sobotní školy určeny pro podporu institucí a oddělení církve, které se zaměřují na práci s dětmi, s manželskými páry, celými rodinami a v závěru čtvrtletí také na misijní práci.

Každý učitel v dětské sobotní škole ví, jak důležité jsou učebnice pro práci s těmi nejmenšími. Měly by být poutavé nejen pro děti, ale i pro rodiče, kteří mohou myšlenky úloh při rodinných pobožnostech s dětmi opakovat. Měly by být rovněž aktuální několik let, protože se každý rok nevydávají. O potřebné formy nových učebnic se v těchto dnech snaží nejen vedoucí oddělení sobotní školy dětí a její spolupracovníci v naší unii, ale i v celém světě.

Křesťanský domov je oddělení, které se snaží napomáhat k udržení láskyplného vztahu mezi manžely, rodiči a dětmi, ale také v celé rozvětvené rodině.

Oddělení, jehož práce se dotýká každého z nás, je oddělení osobní služby. Pro všechny z nás platí výzva ke sdílení se víry v Boha a naděje na záchranu v Ježíši Kristu.

Svémi dary při sbírkách v sobotní škole můžeme podpořit přípravu ochotných sester a bratří v programu Go One Million.

Výnos sbírek bude zčásti odeslán na misijní projekty ve světě a menší část prostředků zůstane pro misijní činnost v naší unii. Na odvodech do světového misijního fondu se jednotlivá sdružení podílejí v roce 2008 takto:

České a Moravskoslezské sdružení	85 %
Slovenské sdružení	65 %

Finanční prostředky ze sbírky 13. soboty jsou určeny na podporu plánovaných projektů církve v jednotlivých částech světa.

V 3. čtvrtletí 2008 jsou finanční dary určeny pro Severoamerickou divizi (NAD) se sídlem v Silver Spring v Marylandu (USA). Patří sem země: Bermudy, Kanada, ostrovy Saint-Pierre a Miquelon, Spojené státy americké, Johnsonův ostrov a Ostrovy Midway.

Celkový počet sborů v této divizi je 5 118, počet členů 1 030 361 a počet obyvatel je 331 764 000.

Více informací naleznete postupně na www.casd.cz (aktuality-filmy ke stažení).

V roce 2008 všechna sdružení odvádějí na tento účel 60 %. Ostatní prostředky jsou určeny na stavební projekty Slovenského sdružení.

Sbírka darů 13. soboty proběhne 27. září 2008.

Edvard Miškej, hospodář Česko-Slovenské unie